

Mūsų Oblasis:
Už Progesą, Taiką ir
Demokratiją!

VILNIS

"Valdžia žmonių, žmonėm ir
per žmones lai nešnyks
nuo šios žemės."
—ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XX, NO. 289.

SESTADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 9 D., 1939 M., CHICAGO, ILL.

KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENA...

Iš "Milwaukee Leader"
Dvi kuopos
"Keleiviu"
Kaip tu man, taip aš tau

Kalbant apie generolo Mannerheimo kruviną rešimą Finlandijoje, noriu pabučiuoti, ką apie jį rašė "Milwaukee Leader".

To laikraščio numeris iš 10 d. liepos, 1919 m., skaitome: "Mannerheimio valdžia Finlandijoje — kurią pripažino Aliantai — buvo ir yra pernirus kraują. Revoliuciniam įsiskarščiavime (excitement) Rusijos bolshevikai gal ir atliko nereikalingą egzekuciją. Mes to nežinome. Bet bolshevikai būtų turėję išduoti šimtus tūkstančių, ar net milijonus, kad susilyginti su baltųjų teroru Finlandijoje, imant domėn, kiek abidvi šalys turi gyventojų."

Taip rašė socialistinis "Milwaukee Leader", kurį tuomet redagavo Viktoras Berger. Ir tame pat straipsny "Milw. Leader" kviečia ginti Rusijos revoliuciją, kveičia organizuoti mitingus ir siūlo protestus Washingtono valdžiai, kuri tuomet konspiravo prieš Sovietus.

Bergeris persiverstų grabe ant antro šono, jei sužinotų, kad dabartiniai socialistai yra Mannerheimio ežėnaliai.

Visą puslapį prirašė "Tėvynėje" p. Jurgelionis apie savo svečiavimus Chicagoje, apie visokias vaises, pavalykus ir išsišėrimus ir apie savo pasinėjęmus su "Broalija ir severiniais".

Pasidūnai pamatu į tai, kaip "dievas" Divine apliko savo anuliūts, tik Kleofas juos vadinu apatūlais.

Bet iš visos tos ilgios malimailienės jų nesusidarysote jokių paveiklo, kaip SLA stovi Chicagoje.

Tai aš pasakysiu: svarbiausioji Chicagojos kolonijoj Bridgeporte yra SLA "garsioji" 36 kuopa, kuri turi 300 narių. Ten socialistų ir tautiečių visas smegenys.

Pas nus energija ir veiklumas, o 36 kuopoj mėgus su sezoniniu nubudimu laike rinkinėj.

Šių metų pradžioj "Keleivis" labai prielankiai rašė apie Lietuvos darbininkų ir valstiečių valdžią, kuri Kapsuko vadovybėje buvo įsteigusi Vilniuj 1918 metais.

Priminusi "Keleiviu", kad paminė valdžia 1918 m. buvo ir Finlandijoje. Tai buvo stipri darbininkų-valstiečių valdžia, kuri vadovavo bolshevikai ir socialistai.

Bet Mannerheimas atsiviektė kaizerio armiją, ir kraujuose sukandino visą šalį.

Kaip tu man, taip aš tau!

SSRS Paskelbė Blokada Baltiko Juroj

USA PROTESTUOJA PADIDINTĄ BLOKADĄ

NORVEGAI DARBININKAI SVEIKINA SUOMIŲ VALDŽIA

LINKI GREICIAUSIOS LAUDES PERGALES ANT BALTAGVARDIEČIŲ LIKUTIŲ.

Terijoki, gruod. 8. — Suomijos Demokratinės Respublikos liaudies vyriausybė savo organe paskelbė Norvegijos darbininkų atsipykę sveikinimą. Sveikinimas priimtas darbininkų masiniam mitingui, Bergen mieste.

Sveikinimas skamba: "Mes, Bergen miesto darbininkai, susirinkę į masinį mitingą gruodžio 3-čią, 1939 m., siunčiam Suomijos respublikos demokratinę vyriausybę sveikinimą, kaip ženkla mūsų solidariskumo."

Komunistas Turi Teisę Būti Piliečiu

Los Angeles, Cal., gruod. 8. — California valstijos seime po populiarisimas senatorius Robert Kenny pareiškė, kad komunistas taip pat turi teisę rinktis savo pažūras ir būti pilietiški piliečiu, kaip ir hile kuriamis šios partijos žmogus. Delto senatorius liuosarini apsiėmė ginti teisme William Schneiderman, California valstijos Komunistų Partijos sekretorių. Reakcininkai nori Schneidermano pilietyste panaikinti.

"Sutikau be atlyginimo ginti p. Schneidermaną", sako Kenny. "ne delto, kad labiausia suinteresuotas juo komunistinė filosofija, bet delto, kad labiausia suinteresuotas apginti teisę Amerikos piliečių ir tuo pačiu sykiu komunistų."

"Esu įsitikinęs, kad yra didelis pavojus, jog dabartinė Europos karinė situacija ir įtempingai gali mėginti panaudoti suinaiikintu civilij laisvij ir teisės mažumai reikšti savo nuomonės" įsai sakė.

Schneidermano byla prasidėjo San Franciscoj, vakar.

ODESOJ ĮSTEIGTA SPECIALIAS KARISKAS ZONAS.

Maska. — Šiomis dienomis Sovietų vyriausybė įsteigė specialią kariską zoną Odosose apylinkėje.

ITALIJA LAIKOSI KARINIS SUTARTIES SU NAZIAIS.

Roma. — Vakari Mussolinis paskelbė, kad Italija kaip laikėsi, taip ir tebesilaiko karinės sutarties, kurią pasirašė pradžioje šių metų su Vokietija.

L. Pruseika.

REIKALAUŠ NUOSTOLIŲ ATLYGINIMO, JEI BLOKADA PADARYS

Washingtonas, gruod. 8 d. — Jungtinės Valstijos pasilieka sau teisę reikalauoti iš Anglijos nuostolių atlyginimo, jeigu jų padarys kariniai Anglijos laivai, mėgdami įgyvendinti padidintą blokada, atkreiptą prieš Vokietijos gaminius prekes. Taip sako Amerikos protesto nota, kurią vakar valstybės sekretorius Hull pasirašė Londonui.

Anot protesto, "padidinta blokada nesutinka su tarptautinij įstatymų principais. Neutrality šalių legalė prekyba neišvengiamai turėsimi dėl blokados nu-

SSRS Gali Kirsti Anglijos Imperijai Mirties Smugį

Berlynas, gruod. 8. — Hitlerio asmeninis organas Volkischer Beobachter" rašo, kad Anglijos imperialistai stengiasi kaip nors pažeminti ir susilpninti Sovietų Sąjungą. Bet jeigu Anglija ir toliau liksit pradėti karinius žygius prieš Sovietus, tai Sovietai galėsi kirsti tokį tam valstybės smugį, nuo kurio jų imperijos į šipulius subyrėti.

Trocksis Susitarė su Kongresmanu Dies Liudijimo Reikalą

Meksikos Miestas, gruod. 8. — Trockis ir kongresmanas Dies priejo prie susitarimo. Trockis sutiko atvykti į Jungtines Valstijas ir neva "liudyti" kongresmanui Dies komunistai.

Kaip suprasta, Trockis sapočius apie "Stalino suokalbį užkariauti Meksiką ir kitas pietų Amerikos šalis." Žinoma, tai bus pakartojimas ką Valstijoje imperialistai bus Trockiui parąšė. Bet kongresmanas Dies tą tirą galės panaudoti kėlimui neapykantai prieš Meksikos respubliką.

Vokietija Oficialiai Paspėjo Turkijos Vyriausybę

Berlynas. — Vokietijos ambasadorius Turkijai Franz von Papen vakar įteikė Turkijai Vokietijos oficiali spėjimą, kad liautis provokavus karą.

Papen nenorėdus turkiam kuo ir kaip jie provokuoja karą. Pareiškė dar, jeigu nesusivaldys, tai susilauks Lenkijos likimo. Papen priminė, kad ir suomių provokatoriai mėgino karines šarjais pažarstyti. Dabar ir Ercko ir Cajander pučia nudegtus nagus.

KANADIETĖ PAGIMDĖ KETVIRTĄ PORĄ DVYNUKŲ.

Vancouver, Kanada. — Mrs. Jack Dye anči dieng pagimdė dvynukus — mergaitę ir berniuką. Tai ketvirta pora dvykū, gimusių kas metai per pastaruosius keturis metus ir vis po mergaitę ir berniuką.

Anglai Dukta, nes Sovietai Ardo Jų Karinius Lizdus

Berlynas, gruod. 8. — Vokietijos valdikuose laikraščiuose ilpė komentariai tvirtina, kad Anglija yra didžiausia kurstytoja Suomijos prieš Sovietų Sąjungą.

Vokiečių laikraščiai dokumentais pasiremiami sako, jog Anglijos imperialistai su Suomijos pagalba norėjo įsigulėti visuose Baltikos kraštuose ir Baltiko juroj prieš Sovietų Sąjungą ir prieš Vokietiją.

Dabar Londono valdonai esą rėkia taip garsiai dėlto, kad Sovietų Sąjungą be pasigalėjimo ardo tą jų planą.

Anglija Spiria Rumunija Eiti Suomijos Pedomis

Bucharestas, gruod. 8. — Pirmadienį susirinko Rumunijos parlamentas, kuriam reikės priimti premiero Tarescu "penktinį planą" vystymui industrijos ir agrikultūros ir išleisti atitinkamus įstatymus tautinių mažumų laisvij atžvilgiu.

Kanados Komunistai Laimejo Rinkimuose

Winnipeg, Kanada. — Šiom dienomis įvykusiose rinkimuose į miesto valdyties komunistai atlaikė senas pozicijas, nežiūrint, kad prieš juos varė padukusij kampanij imperialistinis satais susirėš darbinėiai, liberalai ir konservatoriai.

Trečiam varde iš naujo išrinkta alderman Jacob Penner ir moklykų trustus Andrew Bilecki — kandidatai komunistų tikėti. Šalimas jų vos tik neįsitrūks trečias komunistas John McNeil aldermanu iš antro varde. Jo išrinkimui tetruko visas maži balsų. Bet Bilecki ir Penner gaavo daugian balsų, ne g bent kuris jų buržuazinių oponentų.

SEKRETORIUS HULL RENGIAMS ANGLIJAI NOTA.

Washingtonas. — Valstybės sekretorius Cordell Hull rašo Anglijai notą. Tikrai esą nežinia kokiū klausimui nota rašoma, bet kai kurie baltum mane kalba, kad tai busiantis protestuojancio turinio prieš padidintą blokada.

RAUDONARMIČIAI STUMIA BALTAGVARDIEČIUS TRIJUOS FRONTUOS

Maska, gruod. 8. — Sovietų karinis stabas praneša, kad Raudonoji Armija žygiuoja Suomijos gilumon iš trijų pusių ir taip kraštų povaliai valo nuo suomiškų baltagvardiečių — Anglijos imperialistų tarnų.

Leningrado karinės apielinkės stabo komunikatas sako, pirmyn einanti raudonarmiečiai paėmė didelius kiekius karinės medžiagos, belaisvij ir nukirto du lėklu.

Siaurėje raudonarmiečiai nužygiavo 45 kilometrus. Jie pa-

ISAKĖ SVETIMŲJŲ LAIVAMS APLEISTI SUOMIJOS UOSTUS; BLOKADA JEJO Į GALIĄ VAKAR

Maska, gruod. 8. — Sovietų vyriausybė painformavo visas valstybes, su kuriomis turi diplomatinius ryšius, kad skelbia Baltiko juroj blokada.

Pranešama apie blokadą pareiškė, kad be leidimo jokios šalies laivai nebus leidžiami plaukti į Suomijos uostus. Kurie mėgins pro blokadą prasprukti, tie rizikuos likimu.

Blokada įėjo į galią vakar nuo pietų. Sovietų kariniai laivai jau patruliuoja Bothnijos užlaį ir įplaukiam į Suomij užlaį.

Blokada skelbiama tam, kad sulaukyti Anglijos imperialistų siuntimų ginklų suomialm baltagvardiečiam. Jų laivai budavo iš Siaurės juros įplaukia į Norvegijos teritorialius vandenis ir jos pakraščiu plaukia iki Švedijai. Švedijos pakraščiu pastekia Suomijos teritorialius vandenis Bothnijos užlaį ir įplaukia į bilė kurį Suomijos uostą.

Dabar to padaryt negalės, nes Sovietai blokada pradeda nuo Tornia upės, kur suėma švedijos ir Suomijos rubežiai Bothnijos užlaį.

Tuo pačiu sykiu Sovietų vyriausybė įsakė visiem užsienio laivam šiandien iki pietų išplaukti iš Suomijos uostų. Uostuose pasilke skaitysis interuolais, o jei mėgins išbėgti, bus nuskandinti.

Gerai painformuoti šaltiniai sako, minimas angly spaudimas pasireiškia tame, kad angliai neatsilyveldami į nieką spiria rumunus pradėti rubežių provokacija prieš Sovietų Sąjungą, kaip tai darė Suomijos — baltgvardiečiai. Anglijos imperialistų tikslas yra, juo daugiau įtraukti šalių į karą prieš nepalanki są pusę.

APTEMDINIMO VALANDOMIS PRARASTA 3,000 GYVASCŲ.

Londonas. — Nuo pradžios karos iki dabar aptemdinimo valandomis visoj Anglijoj buvo 3,000 žmonių. Aptemdinimas reikšia tai, kad nekietis metu užgesinama miestuose šviesos, manant ar nujauciant, kad prieš kariniai lėktuvai atskrenda.

NORĖTŲ NUTRAUKT SANTYKIUS SU SOV. SAJUNGA.

Evanson, Ill. — Kongresmanas Ralph E. Church pasigyrė Chicagojos reakcinėje spaudoje, kad įsai siuntęs prez. Rooseveltui raginimą nutraukti diplomatinius santykius su Sovietų Sąjungą. Kalbamas kongresmanas yra republikonas.

PARIEŠKĖ PROTESTĄ PRIES ANGLIJOS BLOKADĄ.

Roma. — Mussolinis vakar paskelbė didžiosios tarybos (ministrų kabinet) priimtą protestą prieš Anglijos padidintą jurose blokada. Mussolinis sako, Italija "netoleruosianti smaugimą jusios prekybos su užsieniu."

SOCIALISTAS MINISTERIS PRIVIRĖ ŠVEDIJAI BUZOS.

Stockholm. — Švedijos ministrių kabinetas tariasi išmesti pareigij užsienio reikalų ministri "socialistą" R. J. Sandlerį. Tas nemetas galvas savo arogantiškumu privedė Sovietų-Svedijos santykius prie itin pavojingo laipsnio.

Laivai, kurie mėgins be leidimo įplaukti Arba išplaukti — Bus Skandinami

Maska, gruod. 8. — Sovietų vyriausybė painformavo visas valstybes, su kuriomis turi diplomatinius ryšius, kad skelbia Baltiko juroj blokada.

Pranešama apie blokadą pareiškė, kad be leidimo jokios šalies laivai nebus leidžiami plaukti į Suomijos uostus. Kurie mėgins pro blokadą prasprukti, tie rizikuos likimu.

Blokada įėjo į galią vakar nuo pietų. Sovietų kariniai laivai jau patruliuoja Bothnijos užlaį ir įplaukiam į Suomij užlaį.

Blokada skelbiama tam, kad sulaukyti Anglijos imperialistų siuntimų ginklų suomialm baltagvardiečiam. Jų laivai budavo iš Siaurės juros įplaukia į Norvegijos teritorialius vandenis ir jos pakraščiu plaukia iki Švedijai. Švedijos pakraščiu pastekia Suomijos teritorialius vandenis Bothnijos užlaį ir įplaukia į bilė kurį Suomijos uostą.

Dabar to padaryt negalės, nes Sovietai blokada pradeda nuo Tornia upės, kur suėma švedijos ir Suomijos rubežiai Bothnijos užlaį.

Tuo pačiu sykiu Sovietų vyriausybė įsakė visiem užsienio laivam šiandien iki pietų išplaukti iš Suomijos uostų. Uostuose pasilke skaitysis interuolais, o jei mėgins išbėgti, bus nuskandinti.

Uodas Negali Dramblui Nukąsti Ausi, Juokias Maska

Paryžius, grl. 8. — "Havas" korespondentas rašo iš Maskvos, kad Sovietų spauda — linksmi pasiepa užsienio laikraščiuose ilpūsą anči dieną neva žinių, kurioje tvirtina, kad "suomial bombarduavo Mirmanską ir tenai sudanžė 60 Sovietų karinių orlaivų."

"Tos žinios tikrumas turi tiek tiesos ir pagrindo tiesai pasireikšti, kiek, jei mes imtume tvirtinti, jog uodas nukando ausį dramblui", sako Maskvos spauda.

Pabaltijo Pasiuntibliui Nukąsti Ausį Suomij Fašistų

Maska. — Kaip jau patirta, Maskvoje esanti ambasadorijos Anglijos, Francijos ir Amerikos neauriusta ir subėgė kruvinai baltgvardiečiam patli aikyti į prieš Suomijos liaudį ir Sovietų Raudonoji Armija.

Bet Pabaltijo pasiauntiniai prie to smulžėsio nesideda ir ne vėliu žodžiu baltgvardiečių neūžtaria.

ROOSEVELTO VALDŽIA IŠEINA PRIES DARBO UNIAIS.

Washingtonas. — Generalis prokuroras Frank Murphy užgė teismų išneštus nuosprendžius prieš CIO ir ADF unijas, kaip to reikalauja reakcinis antitrust įstatymas.

REIKALAUJA NEGABET ANGLIJAI JOKIŲ PRODUKTŲ.

Berlynas. — Nazių vyriausybė pasinėte Holandijai reikalaujant nurosti vežus bile kokius produktus Anglijai. Kitip Vokietija negalėsianti skaityti Holandijai neutraliska.

Buves Kongresmanas Maverick Išsteintas San Antonio Teismo

San Antonio, Tex. — Buves kongresmanas, o dabartinis šio miesto majoras Maury Maverick, distrikto teismo išsteintas duodant prog traukti skundėjus atsakomybėn.

Texas valstijos reakciniai demokratai buvo suklustavę kaltinimus ir tuo siekėsi Mavericką politiniai primušti. Maverick budamas kongresmanu ir dabar majoru, laikosi pažangios pozicijos.

Uodas Negali Dramblui Nukąsti Ausi, Juokias Maska

Paryžius, grl. 8. — "Havas" korespondentas rašo iš Maskvos, kad Sovietų spauda — linksmi pasiepa užsienio laikraščiuose ilpūsą anči dieną neva žinių, kurioje tvirtina, kad "suomial bombarduavo Mirmanską ir tenai sudanžė 60 Sovietų karinių orlaivų."

"Tos žinios tikrumas turi tiek tiesos ir pagrindo tiesai pasireikšti, kiek, jei mes imtume tvirtinti, jog uodas nukando ausį dramblui", sako Maskvos spauda.

Pabaltijo Pasiuntibliui Nukąsti Ausį Suomij Fašistų

Maska. — Kaip jau patirta, Maskvoje esanti ambasadorijos Anglijos, Francijos ir Amerikos neauriusta ir subėgė kruvinai baltgvardiečiam patli aikyti į prieš Suomijos liaudį ir Sovietų Raudonoji Armija.

Bet Pabaltijo pasiauntiniai prie to smulžėsio nesideda ir ne vėliu žodžiu baltgvardiečių neūžtaria.

ROOSEVELTO VALDŽIA IŠEINA PRIES DARBO UNIAIS.

Washingtonas. — Generalis prokuroras Frank Murphy užgė teismų išneštus nuosprendžius prieš CIO ir ADF unijas, kaip to reikalauja reakcinis antitrust įstatymas.

REIKALAUJA NEGABET ANGLIJAI JOKIŲ PRODUKTŲ.

Berlynas. — Nazių vyriausybė pasinėte Holandijai reikalaujant nurosti vežus bile kokius produktus Anglijai. Kitip Vokietija negalėsianti skaityti Holandijai neutraliska.

ORAS
CHICAGOJ IR APIELINKĖJ
giedra ir šilėiau. Saulė teka 7:07, leidžiasi 4:18.

"VILNIS"

(The Surco)

LITHUANIAN LABOR DAILY

Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English edition, by the Workers Publishing Association...

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTOR 1485

Entered as second-class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Bullitt'o Raportas

Reikia pažymėti, kad šiaučiant baltajam teroriui vien tik pietinėje Finlandijoje, pagal oficialios skaitlines, generolas Mannerheim, be jokio teismo, išžudė 12,000 darbininkų—vyrų ir moterų.

Tai iš oficialio raportu, kurį 1919 metais įteikė W. Bullitt prezidentui Wilsonui. Kaip žinoma, Wilsonas tuomet buvo paskyręs Bullitt'ą iširti sąlygas Sovietų Sąjungoj ir Baltijos valstybėse.

Tėmykite, kad tame raporte Bullitt kalba tik apie pietinę Finlandiją, kur buvo išžudyta 12,000 darbininkų, o kur visa Finlandija!

Kaip reagavo prezidentas Wilsonas į Bullitt'o raportą? Jis į jį ne tik nekreipė dėmesio, bet dėjo pastangų Versalio taikos konferencijai pastumėti Mannerheim režimą į aktyvų karą prieš Sovietus.

Kaip Wilsonas tuomet nesiskaitė su Bullitt'o raportu, taip prezidentas Rooseveltas dabar nesiskaito su faktais, kurie byloja prieš Mannerheim-Risto Rytii režimą.

Dabartinė kova Finlandijoje eina už gražinimą tos demokratinės santvokos, kokia buvo to šaly pirm baltajo teroro, pirm Mannerheimo kilkos viešpatavimo.

Jei dabartinėjė Ispanijoj susidarytų sąlygos, kad galima būtų nuversti Franco režimą ir atsteigtį 1936 m. demokratiją, tai juk tam pritarėtų visi demokratijos šalininkai.

Daugiau Negu Nenuoseklū

"Laisvė" Italpino laišką Seno Skaitytojo, kuriame iškeltas labai aktualus klausimas.

Senas Skaitytojas rašo: "Jeigu aš neklystu, tai tokie laikraščiai, kaip Tėvynė, Dirva, Vienybė, Amerikos Lietuvis ir Naujienos pareina Lietuvis. Ten jie turi šiek tiek prenumeratorių. Bet visi tie laikraščiai dar negirdėtu pasitimu puola dabar padaryta tarpe Lietuvis ir Sovietų Sąjungos apsigimimo sutartį ir visai kaip biaužioja socialistinį kraštą. Vadinasi, nuodija Lietuvos žmonių protą..."

"Tuo tarpu Laisvė, Tiesa, Vilnis ir Liaudies Balsas, kurie, kiek aš pastebėjau, nuobūdžiai remia šią Lietuvos padarytą žygį, Lietuvon neįsileidžiami. Aš to negadū suprastū. Argi tai nėra iš Lietuvos pusės lauzymas sutarties su Sovietais?"

Amerikos lietuvių buržuazinė spauda, beveik be jokių kliūčių, cirkuluoja Lietuvoj, nors Lietuvą paliečiančiais svarbiais klausimais jos turinys diametrališkai priešingas kaulniškės spaudos turiniui. Iš to aišku, kad Amerikos lietuvių buržuazinė spauda turi Lietuvos išimtinį privilegijų.

O "Vilnis" ir "Laisvė", kurie naujus Lietuvos santykius su SSSR pliniausia užgria, tai yra eina valstybine Lietuvos linija, neturi Lietuvos jokių teisių. Abudu dienraščiai neįsileidžiami.

Si netelsybė niekuo nepateisinama. Jei kam Lietuvos valdžia turėtų atidaryti duris—tai "Laisvėi", "Vilniai", "Tiesai" ir "Liaudies Balsui."

Mes, kairiosios spaudos atstovai, turėtume tuo reikalu susitarti ir kreipties į atitinkamus Lietuvos valdžios įstaigas, kad mūsų spauda būtų įsileidžiama Lietuvon.

Šia praga mes prašome savo skaitytojų pasiūsti savo draugams bei giminiems Lietuvon bent kelis "Vilnius" egzemplio-

rius. Reikia pabandyti. Jei laikraštis bus sulauklytas, tai žinosime, kad dar viskas eina po senovėi.

Šis klausimas apie mūsų spaudos įsileidimą Lietuvon yra labai aktualus.

Taip pat yra labai aktualus klausimas ir apie Literatūros Draugijos knygų įsileidimą Lietuvon. "Vilnis" apie tai jau yra rašiusi.

Už Vienių

Vienas iš CIO vadų, A. Germer, sakė New Yorke prakalbą forničių darbininkų susirinkime. Jo kalbos klausėsi 1,500 žmonių. Gerą prakalbą pasakė A. Germer'is, nes jam vyriausia rūpėjo išskiepti savo klausytojuose tą pamatinę mintis, kad darbininkuose turi būti vienybė.

Mes gyvenam tokiame laikotarpy, kada žmonės jaudinasi, nervuojasi, pyksta, ne vienodai įvertina dabartinę tarptautinę padėtį.

A. Germer sako: "Nepaisant koks būtų mūsų nusistatymas, nepaisant kokia būtų mūsų filiozofija ar religiniai įsitikinimai, nedaisileikite, kad priešai mūsų suskaldytų... Nepaisant kur mūsų gimtinė, nepaisant vieniokų ar kitokių mūsų politinių įsitikinimų, vieningai organizuokime mūsų pajėgas ekonominiame fronte."

Darbininkus žmones vienija bendri interesai ir todėl jie negali dalinties sulyg tuo, kaip kas iš jų žiuri į europinius įvykius.

Kuomet New Yorke Darbo Partijos politikieriai įvelė tą partiją į europinius kivičius ir paskelbė karą tiems partijos nariams, kurie netiki Chamberlainams ir Daladierams, jie pakenkė Darbo Partijai labiau, negu didžiausi jos priešai. Jie suskaldė partijos eiles, o iš to tik korupcinė Tammany Hall turėjo naudos.

Tiek fraternalėse, tiek ekonominėse darbo žmonių organizacijose jokiū būdu neleistina skeiisti neapykantos dvasia.

Mes paimeisime tik tokių pavyzdį: Jeigu 60,000 Chryslerio darbininkų (Detroitė), kurie susideda iš įvairių tautybių ir tikybių ir kultūrpolitines simpatijas toli gražu ne vienodos—jeigu jie savo tarpe būtų išskėlė bataliją, argi streikas būtų buvęs laimėtas?

Jų vieningumas garantavo jiems laimėjimą. Taip ir visur turi būti.

Gyvas Nabašnikas

Ar girdėjote, kad letargo miegę paskendusi Tautų Lyga pradeda raivyties kapuose? Jau senai apie ją niekas nieko negirdėjo. Paskutinį kartą mes apie ją girdėjome, kaip buvo laidojama Ispanijos demokratija. Aukštieji diplomatai tik šaipė, kuomet į juos apeliavo Alvarez del Vayo.

Sako, kad šiandien Genevoj susirinkus Tautų Lygos Taryba. Sako, kad anglų delegacija pakels klausimą apie Sovietų Sąjungos nuobaudimą, nes anglams labai nepatinka visa tai, kas dabar vyksta Finlandijoje. Taip pat sakoma, kad Lyga reikalau baigti karą tarp Finlandijos ir Sovietų.

Zmogus turi leipti iš juoko, skaitydamas apie to gyvo nabašniko žestikuliacijas.

Jei Anglija nori taikos, tai kodėl ji pati kariauja? Jau suėjo daugiau kaip trys mėnesiai, kaip ji kariauja su Vokietija. Bet išrodo, kad Tautų Lyga nieko nežino apie tą karą. Išrodo, kad nei anglų delegacija Tautų Lygoje nežino, jog Anglija yra karo stovyje.

Kur buvo ta Lyga, kuomet buvo žudomas Etiopija, Ispanija, Cekoslovakija, Albanija? Ką daro Lyga, kada Japonija žudo Kiniją? Kur buvo Lyga, kada Vokietija pradėjo karą prieš Lenkiją, o Anglija su Francija paskelbė karą Vokietijai?

Tautų Lyga faktinai liovėsi egzistavusi. Ir jos nuobudimas šiuo laiku, kada atsteigiama demokratinė Finlandija, yra dar vienu įrodymu, kad ji visumet buvo demokratijos priešas, nežiurint darytų pastangų ją pataisyti.

Maskvoj gražiai pasijuoks iš to gyvo nabašniko grašiniųjų.

Bet Lygos bosai jau nežino kas yra "sense of humor." Gal jiems ir nederą juokties iš savo locnos karikatūros.

Rašytojo Krevės - Mickevičiaus Tėviškėje

(Šis raportasas tilpo "Liet. Žiniuose". Jo autorius J. Cyžins. Jame aprašoma ta Merkinės apielinkė, kur gimė ir augo žymiausias šiuo laiku lietuvis rašytojas Krėvė-Mickevičius. Gal šiame pasakojime kai-kas ir perdėta, bet jame teisingai atvaizduojamas jauno rašytojo dienos tame gražiam Dzukijos kampelyj. "Vilnius" Red.)

Lankydamas Merkinę ir jos apielinkes, ryžausi apilankyti Subartonių kaimą, garsiojo dzukų rašytojo Krėvės-Mickevičiaus tėviškę, kuri yra nuo Merkinės, vakarų kryptimi, penktam kilometrė.

Kelias vingiuoja neapyventais tarpukalniais ir miškais. Subartonyis ir stovi miškų saloje, aplinkuma romantiškai graži, o žemės narsūs derliumi. Baltakelniai ukininkai trūsia prie rugių vežliojimo. Matyti keletas graziomis sodymomis ukų, o paežerė, kelio perskeltam aukštam kalneli, pusų ir kryžių miškas—kapai ir pagaliau rikiuojasi greta vienas kito penki ežerai, o paskutiniis rytuose "Dainavos Šalies senų žmonių padavimuose" aprašytasis Gilšės ežeras, kuris pastebimas, tik prie pat jo priejus, nes jis nedidelis, savo forma panašus į apitustį dubenį, stačias, aukštai krantais. Rytiniu šonu rėmiasi ir Pagilšės, dar į vienkiemius neišiskirstyto kaimo sodybas, o tuo jį šiaurės linkui supa pušynais apaugęs stačialkalnis. Paežerė slankioja Pagilšės gyventojų banda. Su stovės galvoju; kokia tai dovana menininko rankai. Panašų ir dar gražesnį ežerų Dzukijoje eibes ir ko ne kiekvienas apipintas įvairiausiomis legendomis. Bet kai niekas, literatiškai aprašęs, neišklika viešumon, tai jos žinomos tik siaurai gaventojų apielinkei; jos eina iš lupų ir lupas. Žiurint į Gilšę, į rašytojo gimtinės apielinkes, po kurias garsusis Dzukijos suns stiehdamasis į pasaulį, vaikščiოდamas svajajo, kaip savo tėviškę, o kartu ir visą kraštą iškelti iš siaurų rėmų į platų pasaulį, tai tas viskas, ką griebia akis, ką jaučia širdis, atrodo kilnu, dilinga, šventa, o už tai tam mažam, bet didelės dvasios žmogui širdyje kaupiasi pagarbą.

Subartonių kaimas matyti dar neseniai išskirstytas į dienkiemius, kad buvusių sodybų yra ryškios žymės: dar nenumokoti sodeliai, pamatai, kelios nejudintos mažžemių sodybos, kalvė ir Vincos Krėvės gimtoji pirkia su keliais kitais trobesėliais. Mickevičiaus sodybos irgi nelastos. Seniau buvęs erdvus gyvenamas namas prieš kurį laiką remontuotas: šaliavotas ir geltonai dažytas, bet jau apleista; stogas, tvoros, sodelis ir kiemo sutvarkymas. Namiskiai trūsia prie rugių. Užsėnu pas kalmyną ir pataikau į kalvio butą. Murzinas, nugulotas, apypsenis žydas traukia pypkę, žydė—raizgo kojines, o prie jos nuobūdžiauja apisenė duklė.

—Ar čia Subartonių kaimas?—vaidinu nežinantį. —Uj, čia cia. Iš čia kilęs ką knygas rašo Krėvė. Ar ponas čitojai?—išdidžiai klausia kalvis.

Pasakiau, kad skaitęs užmezgam apie jį pasikalbėjimą.

—Kai jis buvo jaunas,—pradėjo musodamas pasakoti kalvis,—budavo juda, kruta, eina į mišką, tai ežerą, lipa į medžius, bet nevėsada. Kai kada užsimislina, tai tada nei šnekos, nei linksnumo, pats į savę zurza, rankomis musuoja, lyg palbudęs. Linksmas budavo merginų kompanijoj, bet jį pribuna daugiau bernų, tai jo nėra. Pažystu nuo mažiuko, pirmiausia įstojo į ruską Subartonių mokyklą, o iš ten įstojo į Merkinės narodnaja učilšičą, kai ten baigė, išvažiavo mokyktis į Vilnių. Pasišmokė ir po kiek laiko parvažiavo su kunigo rubais. Tris metus buvo klieriku. O jį motina džiaugėsi, kad Vincukas bus kunigas. Kunigai ne tik jį, bet ir jo tėvą rėmė net iki 1905 m. Tais metais Rusijoj vyko neramumai, tai, matyt, ir jis prisidėjo, kad be sutony parvažiavę, visą žiemą išbuvo namio, o paskui išvažiavo į Vokietiją ir ten baigė dvi klesas.

—Motina jį barė, durnino, kodėl metė eiti kunigų seminariją—iškiško sėdėjusi duklė.—O jis atsakė: "Nenoriu, kad man kas rankas bučiuotų. Kunigū buti aš laikau neslauna. Matytsi, aš busiu ir taip žmogus." Ale ir prauda sakė, tegul susilygina su juo kunigas, kai galva turi.

—O, matytut koks jis žmogus,—vėl tęsė kalvis,—pamato ar mažą, ar seną—veikinas, šneka, štukavoja be jokios fanaberijos, bet kai buvo pamokytas, rimtai pasišnekė neturėjo su kuo, tai eidavo į miškus, ten skaitydavo, rašydavo, o kai nusibosdavo, ateidavo pas mus žiurėtavot. Labiausiai mėgo žiurėti, kai čigonkos varaziėna, ir, žiurėdamas, susiėmęs pilvą kvatodavos.

—Tėvas ant jo padėjo 1,000 rublių, bet kai atsiskakė būti kunigas, nustojė remti tėvas ir kunigai. Tačiau turėdamas didelę galvą, neprapuolė, ba įstojus į universitetą išsirusino stipendiją ir

tada niekam nei dėkui." Parrašęs parusku knygą, gavo pinigų ir aukso medalį. Budavo kas vasarą parvažiūdavo, buvo dvi seserys: viena ištekėjus Merkinėn, kitas ties Aloje už bagoto ukininko. Yra ir trečia nesveikaparaližuota, ji gyvena tėviškėj viena iš pusketvirto hektaro, kuriuos lėdžiia iš pusės. Tėvas turėjo daugiau kaip 10 dziesienų.

Motina mirė anksčiau, o tėvas prieš 5 metus. Kol tėvas buvo gyvas, kas vasarą parvažiūdavo, kai kada su žmona. Tėvui padėjo aptvarkyti trobesius ir sutaisė baldus, bet dabar už pusininkų viskas apdaužyta, apleista. Po tėvo smerties nebuvo parvažiavęs, o jei ir parvažiūtų, nepažintų.

—Griekas saktų, bet, bet... vėl įsiterpė duklė.—Jis buvo nemažas raspusnikas, kai metes kunigauti, parvažiavo, ėmė melintis prie merginų. Merginos mislino, kad vistiek bus kunigas, tai nenorėjo kvopintis. Vieną rožą lydėjo merginą, žydaite ir kai toji pasakė, kad eik, pasimėks, o ne kabinėk, jis išsitraukęs revolverį, paleido kelis šūvius į kryžių ir sako:

—Vot, koks iš manęs kunigas.

—Bet šiaip labai geras žmogus. Jei išgali, žmogui padeda,—dabar įsikšio ir žyduė.—Buvo neblogas ir senis Mickevičius. O jau apie Krėvę ką ir šnekėti, tik kad kam šlužytų sveikata. Neseniai buvau Kaune, buvau užėjus, tai rengėsi į Vokietiją gydytis. O, matytut, jau turi ženą, dukterį išleidęs už kairininko.

Įseinant, kalvių šeima parodo kur yra šaruno kalnas, Gelovinės ežeras ir pavirtus į akmenį merga. Vis tai netoli rašytojo tėviškės. Ir kuo jie skirtysi nuo bendros apilinkumos, jei ne laki, sultingna rašytojo fantazija. Sakoma, kad plunksna yra baisesnė, reikšmingesnė už kardą, bet tai permaža, plunksna talentingoj rankoj reikšmingesnė už pulkus, už divizijas, armijas, mes tokioj rankoj plunksna saviėsiems ilgiams amžiams neišlūdimo ma uždega tėvynės melę, ir tuo pačiu priešū suduoda nepagydomą smugį.

Apgalvoju, ar pas mus atitinkamai įvertinamas rašytojo talentas, kai už daugumą rašytojų geriau gyvena—turi pajamas net beraščiai sargai.

Nenori Skirtis Su "Vilnia"

Laikas nuo skaitytojo iš Kanados, kuris kalba patys už save.

Gerb. "Vilnius" Adm.: Aš labai atsiprašau, kad neatsimenuojau "Vilni". Mano prenumerata pasibaigė lapkričio 9 d. Aš labai prašau nesustabdyti. Aš užsimokėsiu.

Priežastis dėlko negaliu dabar atsilygti jui sekama: Čia randasi angliskasyklos ir visi dirbdavome kaip mukai, be jokios unijos. Dabar CIO suorganizavo visus manierius į uniją ir jau ketvirta savaitė kaip streikuojame. Kompanija bando sulaukyti mūsų streiką, bet materialiai laikosi gerai. Skebų kompanija turi apie 100; streikerių yra apie 450. Policijos apie 150 apstojo mainas.

Mainieriai pasiryžę streikuoti pakol laimės. Dėl žiemos šalčių išsiskais duobes, užsidengėm ir pasistatėm pekiukus ir kurenam. Pikietuojam 30 valandus. Kaip pasrodę skebų, tada visi iki seniausio vyro ar moteries ir vaikai išėjo į streiko frontą. Jai šitip laikydamies, toliau, turėjęme laimėti. Aš užsimokėsiu už laikraštį. Skaitytojas K. Z.

ŽINIOS IS LIETUVOS

VILNIUS PASTEKIA NORMALUMĄ

VILNIUS. — Nuo lapkričio 2 d. Vilniuje vėl prasidėjo autobusų susisiekimas miesto gatvėse. Lietuvis Vilnių perimant miestą ne vėno autobuso nebeturėjo. Tuo tarpu autobusų skaičius nėra pakankamas, bet tikimasi greitai kaupti jų skaičių padidinti.

Nuo lapkričio 2 d. Lietuvos Bankas Vilniuje pradėjo keisti į litus lenkų zlotus. Noriųjų iškeisti savo zlotus vilniečių ligiastuos eiles apstojo ne tik banką, bet ir visas pašto agenturas, kur tik zlotai į litus keičiami. Po poros dienų vilniečiai zlotų visai nebeneri. Kai kurie net griežiai pašto ženklukais spekuliuoti jų prispirkdami ir juos vartodami vietoje pinigų.

Vykstantiems iš Kauno į Vilnių keista litų vežtis kiek kas nori, bet zlotams ir kitokiai valiutai įvežimas be Valiutų Komisijos leidimo yra uždraustas. Noriųjų vykti iš Kauno į Vilnių ir iš Vilniaus į Kauną yra nepaprastai daug, bet leidimai tuo tarpu duodami tik įrodantiems tikrą reikalą.

GAL IR MES PAMATYSIM ISTORINĮ [VYK]

VILNIUS. — Lietuvos kino kronikos gamintojai gavo iš užsienio užklausimą apie pagaminimą filmų Lietuvos kariuomenės įsivaišimo į Vilnių. Kino kronikos gamintojai užsienio jų pagaminio apie 150 metrų įvairių vaizdų, kurie dabar siunčiami.

Pirmiausia filmos su Vilniaus krašto vaizdais ir Lietuvos kariuomenės įžengimą į senąjį Gedimino sostinę siunčiamas ir Paryžijų Metro Goldwyn Mayer firmai. Be to, dalyvius filmos taip pat siunčiami į Amerikos Jungines Valstijas. Filmų gaminimo bendrovė American World Film Asociates gavus iš Lietuvos kino kroniką, iš jos pagaminis ketiną kopijuoti ir kronika bus demonstruojama Amerikos kinuose.

AR NE PERDAUG KUNIGŲ?

VILNIUS. — Vyr. Vilniaus kr. renni komiteto skirytas valdyba pareigomis pasiskirstė šitai: K. Stasys—pirmininkas, vicepirmininkas kun. Jankauskas ir kun. Strikauskas, ižd.—Bagdonas ir reikalų ved.—kun. S. Pukenas.

Anglijos judžių aktorius Charles Laughton ir žmona. Jiedu dabartiniu laiku lankosi Jungtinėse Valstijose. Gal but čia saugias. Šis atvaizdas nuimtas kai jiedu su draugais baliavojo New Yorke viesbutuj.

Mokslo Dalykai ir Margumynai

'DEMOS' IR 'KRATOS'

Ką reiškia tie du žodžiai, kurių sujungimas reiškia "demo-kratija"? Graikų kalboje žodis "demos" reiškia liaudį, biėdnesniosios klesos piliečius, o žodis "kratos" reiškia spēkà ar galià. Todėl demokratija reiškia tą valdžios formà, kur biėdnesnioji visuomenės dalis turi valdžią savo rankose, kur valdo "demos".

Anglų mokslininkas J. Haldane rašo: "Kuomet graikai, apie 25 šimtmečiais atgal, pradėjo galvoti apie politikà, jie įvedė vartojimà visà eilę žodžių, kuriais nužymėdavo įvairias valdžios formas. Jie gyvenò šimtuose nepriklausomų miestų ir beveik visur vartojo tą pačią kalbà. Jie galėjo keliauti iš miesto į miestą ir stebėti visokias valdžios formas. Daug tokių žodžių, kaip "ironija", "oligarchija" ir "demokratija" pasiekė mūsų laikus, bet tų žodžių prasmė jau persimainė."

Pas graikus "demokratija" vadinosi tie miestai, kur valdžią buvo rankose biėdnesniųjų piliečių, "demos". Kartais jie pasiekdavo valdžią legaliai, o kartais per revoliuciją, vadovaujant lyderiui, kuriuos vadindavo "demagogais".

Graikų miestuose buvo mažuma ir tokių žmonių, kurie prieš "demos" nepriskaitė. Tai buvo atvykėliai iš kitų miestų, kurie negalėjo balsuoti ir vergai, kurie tankiai buvo karo belaisviai. Paprastai jie nebuvo graikai, bet kitų šalių žmonės.

Kaip graikų miestuose praktikuodavo demokratiją? Kur nors vieną vietą susirinkdavo visi piliečiai. Tas visuotinis piliečių susirinkimas priimdavo įstatymus, nustatydavo politikà, baudavo prasikaltusius viršininkus ir generolus. Tuose visuotiniuose susirinkimuose išrinkdavo ir savo viršininkus. Paprastai juos išrinkdavo metams ar dviems metams.

Jeigu koks viršininkas stipriai nusikalsdavo, tai buvo specialias balsavimas "ostraka", nuo ko paeina žodis "ostraktizmas". Jei didžiūna pasisakydavo už nubaudimà, tai tokį viršininkà "ostraktizuodavo", tai yra, ištremdavo dešimčiai metų.

Taigi, graikų demokratija remdavosi visuotiniais piliečių susirinkimais, kur kiekvienas turėjo lygų balsà. Graikų demokratija neišsilaukė, nes kiekvienas miestas turėjo savo valdžią, bet nebuvo federalės valdžios, kuri juos būtų surišusi vienybėn. Graikus užkariavo makedoniečiai, o paskui romėnai.

Jeigu galima būtų prikelti iš numirusių graikà, kuris gyvenò Athenuose keli tūkstančiai metų atgal ir parodyti jam dabartinę Franciją, tai jis vargiai pasakytų, kad tai demokratija, nes visuotinių susirinkimų nėra, virši-

ninkai turi labai daug galios ir piliečių tarpe didžiausia ekonominė nelygybė. Juo mažiau jis pavadintų Anglijà demokratine valstybe, nes ten virš visų stovi monarchas, paskui seka lordai, kurie apipilti visokiom senovinėm privilegijom, paskui labai stiprus didžturėjų luomas.

Senovės graikas pasakytų, kad tai visai ne demokratija, nes senovės Graikijoje, kuri buvo demokratijos lopatylis, tokios keistos demokratijos niekad nėra buvę.

Bet jeigu tuo žilos senovės graikas galėtų atsikelti iš kapų ir apsilankytų Sovietų šaly, tai žodis "Sovietas" jam skambėtų daug suprantamiau. Žodis "Sovietas" jau artimesnis koncepcijai "visuotinio susirinkimo".

Jam, veikiausiai, patiktų, kad visi tie sovietai, tiek sodžiuose tiek miestuose, yra susijungę į vienà galingà federalį Sovietà, nes Graikijoje demokratija nebuvo susijungusi—todėl ji ir nepajėgė atsilaikyti.

Kaip sau norite, bet šiuose mokslininko Haldane samprotavimuose ir palyginimuose yra daug teisybės. Vilniškis.

Motinos Pienu Maitinami Kūdikiai Turi Geresnį Atsparumą

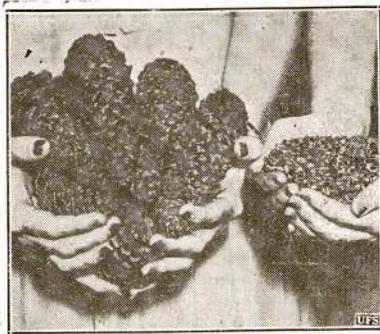
Iki metų senumo kiekvienam kūdikui reikia sunkiai kovoti už išlikimà. Tai turėtų būti pavojingiausias žmogaus gyvenime laikotarpis. Nors ir paskui žmogaus gyvybė turi daug priešų, bet pirmasis gyvenimo metas jų tur užlėva daugiausia. Tam savaime suprantama, kad tame laikotarpyje kūdikui daugiausia reikia jėgų pavojų atremti.

Tuo klausimu daug energijos sunaudojo Dr. Clifford Gules. Jisai patyrė, kad karvės pienu maitinami kūdikiai turi mažiau atsparumà, negu maitinami motinos pienu.

Jo tvirtinimu, krutimi maitinamas kūdikis kur kas daugiau progų pergvynt pavojingiausį gyvenimo laikotarpį. Karvės pienu maitinamų kūdikių miršta dešimtis sykų daugiau, negu maitinamų motinos pienu. Maitinamų karvės pienu, iš kiekvieno šimto kūdikių 64 suseraga plaučių, gerklės, skilvio ir žarnų ligomis.

KIEK LIETUVA GAVO GELEZINKELIŲ SU VILNIUM

VILNIUS. — Vilniaus krašte Lietuva gavo per 350 km. geležinkelių, kurių atstamai yra: Vilnius-Kaunas 103 km., Vilnius-Turmantas 148 km., Vilnius-Varėna 71 km., Vilnius-Sūnksas 34 km., ir Vilnius-Staryai 40 km. Į naujųjų apskrįčių miestų stotis yra: Švenčionėlius 78 km. geležinkelio, į Valkininkus—58 km.

35,000 bušelių eglių skujų! Kas tikėtų, kad tiek daug skujų sunaudotų federatė valdžia. O betgi taip yra. Šiom dienom užlaigta surinkimas skujų Louisianos valstijos eglynuose ir prinkta lygiai 35,000 bušelių. Iš skujų išsiunskas ir joan užsės šimtus ketvirtinųjų mylių nauju mišku. Darbą atlieka CCC berniukai.

Milžiniškas Energijos Šaltinis

Mokslininkai senai žino, kad pati mažiausia bet kurio elemento dalelė-atomas turi labai didelius energijos kiekius. Kad tą energiją išlaisvintų, tai reikia suskaldyti patį atomo branduolį. Daug mokslininkų visų eilę metų dėjo dideles pastangas, bet vis nepavykdavo. Dabar jau rastas teisingas kelias, nes pasisekė susprogdinti urano atomo branduolį. Urano atomo branduolys suskaldytas veikiant jį neutronais. Pradžioje, nenorėta tuo tikėti, nes suskaldymas gana nesunkus, bet 1934 m. italo Fermi atradimą patikrino danas Frišas šiais metais ir jo prašomi Amerikos fizikai. Neutronai neturi elektros llydžio, jų urano atomo branduolius neatstumia ir patekė branduolio vidun jį suskaldė. Subyrant urano atomui iš branduolio išsilaisvina 150 milijonų elektronvoltų energijos. Mokant naudotis intraatomine energija visai kitos perspektyvos mokslui, technikai ir karui. Anglys, nafta, miskas nusutojti savo vyrąjamo svarbumo, bet dar reikia suprastinti metodą.

Budai Gražinti Žmogui Kvėpavimą

Kaip jau žinia, skenduoliai ir aptroškintieji netenka jėgų alsuoti kvėpuoti ir jei pasitaiko, kad nėra kam nelaimės ištiktimi padėti, tai labai retas pats per save atsigaua.

Aptroškusiems ar skenduoliams alsavimą gražinti naudojama įvairiausi budai. Bet seniausi budai yra, tai mankymas vidurių ir šonkaulių. Šie būdai, kaip pasirodo, dar ir po šiai dienai paskerdingiausi.

Nekurie mokslininkai mėgino juos pakeisti kokiais nors vaistais. Iš visų išmėgintų vaistų tai tik dvidegio grynančio ir ozono mišinys pasirodė naudingas. Adrenalino mišinio leidimas ir kraują neturi vertės.

PATIKRINS VILNIJOS GYVENTOJŲ PILETYBĘ

VILNIUS. — Jau baigiamas rengti Vilniaus ir jo srities gyventojų piletybės įstatymas. Dabar šioj srityj yra pribėgusių ir anksčiau čia atsikėlusių gyventojų, vad. galiečių. Įstatymas ruošiamas laikantis Lietuvos-Sovietų Sąjungos sutarties nuostatų.

Ar ir jo dukrelės bus tokios greitos kaip tėvas. Štai greičiausias amerikietis bėgikas, laimėjęs pasaulinį greičio čempionatą. Glenn Cunningham, džiaugiamis naujuosiu šeimynos pribūšiu—dukrele Sandra, kuri per kalėdas bus lygiai vieno mėnesio senumo. Cunningham vaikams budamas labai apdegino kojas mokyklos gėisre. Nors kelis metus jis negalėjo pavaikšioti, bet vėliau taip išmilkino pažeistas kojas, kad šiandien yra greičiausias žmogus pasaulyje.

Frederic Chopin

Suėjo 90 metų, kaip mirė garbiausias lenkų pianistas ir kompozitorius F. Chopin (ištark Šopen). Jo tėvas buvo francuzas, o motina lenkė. Jis gimė netoli nuo Varšavos 1810 metais, mirė 1849 metais. Palaidotas garsiose Paryžiaus kapinėse Pere Lachaise. Tose kapinėse, kaip žinoma, palaidoti ir Paryžiaus komunarai.

Chopin kompozicijos, jo nokturnai, jo mazurkos, valsai, balados, jo krakoviakai ir pagaliaus jo laidotuvių maršas sukūrė jam reputacijà vieno iš stambiausių pasaulio muzikų.

Kuo Rafaelis buvo piešyboje, kuo Heine buvo poezijoje, nepaprastai švelnus, nepaprastai gilus, nepaprastai liaudiskas. Jo kompozicijose yra nusiminimų, liudėsio momentų, taip kaip ir liaudies dainose. Bet tuo momentus nustelbia džiaugsmo ir drąsos emocijos.

Lenkų liaudies dainas ir šokių motyvus jis suprato geriau ir giliau negu kuris kitas lenkų kompozitorius. Dainų motyvai vilnia ir juuruoja jo polonezuose, jo mazurkose, jo krakoviakuose ir baladose. Be liaudies muzi-

Kiti tų laikų kompozitoriai, kaip R. Schumann, kaip Mendelsohn buvo didžiausiu entuziastai Chopino muzikos. Jie suprato, kad tai tikras genijus.

Kur Dabar Italija, Tenai Žmonės Gyvena Nuo Labai Senai

Mokslinė ekspedicija įieškodama senųjų atrado tarpė Neapolio ir Romos žmogaus kaukolę. Atydžiai iškaseną patyrinėję mokslininkai priėjo išvados, kad tas žmogus turėjęs gyventi tarpė 80 ir 130 tūkstančių metų pirma mūsų gadybės. Tas laikotarpis žinomas kaip Neandertalio gadybė; tam laike gyvenę žmonės buvo siauram kaktom ir nepaprastai atsiikišusiais žandikauliais.

Kai kurie mokslininkai linkę tvirtinti, kad šios veislės žmonės buvo vieninteliai Europos gyventojais net iki 20 tūkstančių metų pirma mūsų gadybės.

Domisi Biliuno Raštais

Pastaruoju metu einant perjodiskoje mūsų klasiko J. Biliuno palaikų perkėlimo akcijai, pastebimas žymiai didesnis susidomėjimas jo raštais, kuriuos prieš porà metų Spaudos Fondas yra išleidęs "Lietuvių laikų" bibliotekoje. Projektuojama išleisti ir antrąjį J. Biliuno raštų tomà, kuriame būtų sudėti publicistiniai dalykai ir papildomieji, dabar suvesti beletristiniai kuriniai. Tai bus gražus ir visuotinis žymiojo mūsų prozaiko pagerbimas.

kos, kurią jis sukultūrinò ir taip sakant "nušlifavo", Chopino nebutų buvę.

Nors gyvendamas Varšavoje jis buvo susijęs su aristokratiškais sluoksniais ir nors ten jį globojo kuni-gaikštis A. Radzivilas, bet jam pasisekė išsisaugoti nuo negeistinių, talentą paraližuojančių įtakų. Jį išsaugojo jo genijus ir įsimylėjimas į liaudies dainas.

Budamas devyniolikos metų jis vyksta į Vienà (Austrijà), kaip pianistas ir ten susilaukia didžiausio pasisekimo. Jis buvo garsesnis pianistas, kaip dabar Paderevskis. Vienoje Chopin išbuvo tik du metus ir patraukė į Londonà. Bet Londono jis niekad nepasiekė. Pakeliuj į Londonà apsiėjo Paryžiu. Paryžių jis susipažino su rašytoja George Sand, kuri jo gyvenime turėjo labai didelės įtakos. Paryžiuj jis ir apsibuvo. Prasilinkus keliems metams, jo sveikata pradėjo menkti, o pertraukimas draugiškių ryšių su George Sand taip smarkiai paveikė jo sveikatà, kad 1849 metais jisai mirė.

Kiti tų laikų kompozitoriai, kaip R. Schumann, kaip Mendelsohn buvo didžiausiu entuziastai Chopino muzikos. Jie suprato, kad tai tikras genijus.

Chopinas nerašė operų, nei simfonijų. Jis jautė, kad tai ne jo kurybos sritis ir gal gerai padarė.

Tarp tų, kurie tikrai suprantà muzikà, Chopinas yra vienas iš populiariausių kompozitorių. Jo muzikos lirizmas, subtiliskumas ir gilūs niuansai, jo žavėjančios melodijos pasiekia pačias širdies gelmes.

Ateities socialistinėj visuomenėj Chopinas ir jo muzika visuomet užims garbingiausią vietà. Sovietų Sąjungoj šis labai branginamas ir ten labai iškilmingai atžymėjo jo mirties sukaktuves.

P. Don Kichotas Lietuvos Kalboje

Pagaliamas ir lietuviai susilaukė gero vertimo "Don Kichoto", to populiariausio Lietuvių kalboje, kurį parašė genialus ispanų rašytojas Miguel de Cervantes Saavedra.

Tiesa, ligišiol buvo pasirodė du sutrumpinti vertimai, bet jie buvo sužaloti, jie neatvaizdavo originalo grožės.

Naujų pilnà vertimą pateikė Pagis Andriusis. "Don Kichoto" išleis Sakalo bendrovė Kaune.

Gerų knygų mlytojai tegul parsitraukia šią knygà iš Lietuvos.

Kai pradėdi skaityti "Don Kichotà", tai norisi jį perskaityti vienu atsikvėpimu. Kauno spauda labai gerai atsiliepa apie Andriusio vertimą. J.

Apie Indijonus

Orlando, Florida.—Vienas iš žymiausių šios šalies indijonų F. B. Zahn (pabaigė Carlisle indijonų mokyklà) tvirtina, kad pilnakraujų indijonų greit nebebus, nes mišrios vestuvės vis dažniau ir dažniau praktikuojamos.

Pilnakraujų indijonų skaičius mažėja. Už tai didėja skaičius pusiau-indijonų. Jo nuomone, yra klaida, jei indijonus vadina "raudonais žmonėmis". Jis mano, kad indijonus reikėtų vadinti "variniais žmonėmis", nes jų odos spalva primena varį.

Jis tvirtina, kad indijonai yra mongolų kilmės žmonės, lygiai tokie kaip japonai ir kimal. "Parėdykite indijonà japoniškai ar kinietiška ir jūs neatskirsite jį nuo japono ar kiniečio. Lygiai taip pat, jei japonà parėdyti indijoniškai, tai jį sunku būtų atskirti nuo tikro indijono."

F. B. Zahn sako, kad Amerikos indijonai pareina iš Azijos. Jie daug davę tūkstančių metų atgal atvyko iš Azijos per Alaskà, kuomet Alaskà nuo Azijos nuskyrė joks vandenu ruožtas.

Indijonus paprastai piešia, kaip labai žiaurius žmones. F. B. Zahn klausia: "Bet kas gali pralenkti baltąjį žmogų, kaipo žiaurumą?" S. M.

KELTAS SKAIČIAI APIE VILNIAUS SPAUDÀ IR KNYGAS.

1938 m. lenkų statistikos duomenimis, Vilniuje ėjo 116 periodinių leidinių, jų tarpe 16 dienraščių, 17 savaitraščių, 34 mėnesiniai ir kt. Knygų 1938 m. buvo išleista 529.

Taip pat lenkų statistikos duomenimis, 1938 m. Vilniuje buvo 40 bibliotėkų su 1,066,599 tomiais knygu; 6 viešos bibliotekos, 24 organizacijų, 5 valdiškių institucijų, 5 mokslinių įstaigų. Atskirai paminėtina Vilniaus universiteto biblioteka, turinti per 400,000 tomų knygu. Visos bibliotekos turėjo per 20,000 laikraščių.

Statistikos duomenimis Lietuvos mokslo draugijos biblioteka, kuri visap lenkų buvo varginama ir uždarinėjama, turėjo per 40,000 tomų knygu, 228 rankraščių, 6,000 tomų periodikos, meno dalykų per 4,000, gaidų per 400 ir kt.

Dabar lietuvij knygai Vilniuje prasidės nauji laikai.

ATBUDAVOJA KARO SUGIAUTAS ISTAIGAS

VILNIUS. — Greta Vilniaus geležinkelio stoties dar lenkų laikais buvo pradėti statyti dideli keturių aukštų namai centriniam paštui. Šių namų statyba tuojau pradėta toliau tęsti ir numatoma atinanciniais metais baigti.

Vilniaus radio stotis, kuri buvo per karà gerkiai apgriauta, pradėdama atstatyti ir Vilniaus radiofonas netolimoj atėtyj pradės duoti visai atskirą programà.

Mūsų Drangųjų Reikalai

Grand Rapids, Mich. — Gruodžio 1 d., Lietuvių Pasalpinų Klubių Sąjūdas turėjo sėkmingą vakarą...

Lietuvos padėtį po atgavimo Vilniaus ir reikalingumą šelpiti Vilniaus apieilinkę žmones. Šiuos klausimus aiškinti yra užkviesti didesniųjų draugijų pirmininkai...

Šitum reikalui taigpi yra rengiamas koncertas ir balius, kuris įvyks sausio 12 d., sv. Jurgio šventinėj. Programo išpildymui yra kviečiami vietiniai choralai...

Gruodžio 12 d., Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugijos atsisbus svarbus prieš-metinis mitingas, kuriame bus renkami draugijos viršininkai.

Jei jums patinka "Vilnis", tai kodėl nepatarti ir savo draugui užsiprenumeruoti?

LIETUVIŠKIEJI SEINAI

Kad visas kraštas kairiam Nemuno krante, kur Augustavas, Suvalkai, Seinai, yra lietuvių tautos žemės dalis, aišku be jokių gilių istorinių įrodinėjimų. Neretika griebtis jokių kronikų, net ir Teodoro Narbuto išvedžiojimų, pakanka tik pasikalbėti su to krašto žmonėmis...

Isikursios dvi lietuviškos gimnazijos, keliasdešimt pradžios mokyklų, bet lenkai jų toletravo ir uždarinėjo. Seinai buvo ir lietuviškosios kultūros centras. Iki Didžiojo karo čia išpasaulinta apie 200 lietuviškų knygų...

paklausiau, kodėl jie karo metu nebėgė Lietuvon, tai jis į mano klausimą atsakė klausimu: ar geras laivo kapitonas išsivadavo savo laivo nelaimės metu?

Ukininkus buvo palietusios revoliucijos, be to, derlius buvęs mažas, todėl maisto labai stinga. Vieni susirūpinę, kaip išvengti iki pavasario. Vokietija karauja, visi tiek ir jie skaitosi karuoniais...

SKRIAUDŽIAMŲ DARBININKAI

Tauragė. — Baldų ir namų įrengimo dirbtuvės dirba apie 30 darbininkų ir kvalifikuotų stalių. Dirbtuvės visuomet aprašyta darbas, dirbama net dviejomis pamainomis...

bininkų ir jų šeimų vienintelis pragyvenimo šaltinis jų sunkus uždarbis. Bendra, darbininkams neįsmokėta atlyginimo suma viršija 4,000 litų.

Kalėdų Bonus Pepsi-Cola Darbininkams

Long Island, N. Y.—Walter S. Mack, Jr., prezidentas Pepsi-Cola kompanijos, pranešė savo darbininkams, kad tos kompanijos "Board of Directors" nusprendė duoti kalėdų bonus savo darbininkams.

Visi, kurie pradėjo dirbti tai kompanijai dar prieš sausio 1, 1939 m., gaus dviejų savaičių algą kaip kalėdų bonus, o kiti, kurie pradėjo dirbti tik po sausio 1 dienos, gaus tik po vienos savaitės algą.

ISPEJO NORVEGIJOS IR SVEDIJOS VYRIAUSYBES.

Berlynas. — Vokietija išpejo Norvegiją ir Svediją, kad neleistų savo pakraščius Anglijos laivams plaukti su krovniais karinėms medžiagos Suomijos laivagvardiečiams.

TORPEDAVO HOLLANDJOS PIREKYBINĮ LAIVĄ ANGLŲ KANALE.

Amsterdam. — Anglijos karnale nuskeno Hollandijos laivas "Tajandoen," 8,100 tonų talpos, su sunkiu kroviniu plaukęs iš Java salos.

KIEK LIETUVIŲ BE DARBO VILNIUJE.

Vilnius. — Lietuvių bedarbių Vilniuje suregistruota 350 asmenų. Tai daugiausia asmenai atsikėlę į Vilnių iš kitų sričių, pasiilusių kitapus Lietuvos teritorijos ribų.

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį "Vilni"

ROCHESTER, N. Y.

"VILNIS" ir "LAISVĖS" NAUDAI ŠAUNI VAKARIENĖ Šeštadienį, Gruodžio (Dec.) 16, 1939 Pradžia 6:30 val. vakare GEDIMINO SVETAINĖJE 575 Joseph Ave., Rochester, N. Y.

Pirk Westinghouse Kalėdoms Dovaną

Ar tamsoje žinote, kad Westinghouse elektriniai refrigeratorai yra pripažinti per elektros ekspertus kaip geriausi ir tvirtiausi chempionai iš visų.

Westinghouse REFRIGERATOR advertisement with image of a refrigerator and 'FREE PAIDMAKER' stamp.

Pirkite Elektrikinį Refrigeratorių Dabar

Iš mūsų krautuvės ir sutalpykite nuo \$30.00 iki \$100.00 Pirkite Dabar Ant Išmokėjimo Per 2 Metu. GENERAL RADIO STORE

BRIDGEPORT MOTOR SALES 3040 S. Halsted St. VISOKIŲ IŠDIRBYSCIŲ DIDELIS PASIRINKIMAS Buick, Pontiac, Chrysler, Dodge, Plymouth, De Soto, Chevrolet, Oldsmobile, Packard, Ford and Studebaker.

ROSELANDO

* Lietuvių Darbininkų Aido Choras Rengia * KONCERTĄ IR ŠOKIUS Sekmadienį, Gruodžio (Dec.) 10, 1939 Lietuvių Darbininkų Svetainėje 10413 South Michigan Avenue

FELIX TAVERN

1335 W. Madison St., Chicago — Seely 9533 Mes esame netik atididinkai, bet ir uoliai darbininkų judėjimo rėmėjai. Prasiome užtekt linksmam laikui. Gera muzika kasdien. FELIX ir PETRUSĖ GELDBUTO, Savininkai MIKE NAČIUNAS, Mrg.

INTERNATIONAL LIQUOR CO. 6246-48 S. California Chicago, Ill. Lietuvių didžiausias degtinės ir vyno sandėlis. Užlaiko geriausią amerikonišką ir importuotą degtinę.

PIRKITE KALĖDINES DOVANAS

P. NOVER JEWELLER 4148 Archer Avenue Chicago, Ill. Phone Lafayette 3847 Diamond žiedai, laikrodėliai ir kitoki aukštinai ir auksuoti dailatai.

Pirkit Naują Buick MILD A AUTO SALES AGENTUROJ Pirmas ir vienintelis Chicagoj lietuvis Buick pardavėjas užkvečia jums del apžiūrėjimo ir demonstravimo naujų 1940 metų modelio automobilių. 806 WEST 31st STREET DOMINIKAS KURAITIS, Sav. Telephone Victory 1966

FRANK VIZGARD

KAS NAUJO TARPE RACINE LIETUVIŲ

Kaip ir kitur, lietuvių gyvenimas priklauso nuo abelonių padėties. O padėtis yra gan rasti. Kaip girdėti, - kitur žmonės džiaugiasi darbų padaugėjimu. Pas mus faktiniai darbai mažiau. Pernai iš Racine iškėlė Nash Co. dirbtuvę. O ten seniau dirbdavo apie 2,000 žmonių. Be to, mažiaai dirba ir Case Co., tai žemės ūkio padargų fabrikas.

Cia šį rudenį darbų net mažiau, negu pernai. Tnomet mums buvo WPA darbų, o dabar jų visi mažai. Tad daug lietuvių ne dirba. Neišvengtinai tas atsiliepią ir abelonių gyvenimui. Pavieniniai bedarbiai duoda pragyvenimui į mėnesį \$18. Iš to turi užtekti kambariui ir maistui. Taip ir slenka mizerno gyvenimo beviltingos dienos.

Biznieriai

Lietuvių biznierių tarpe taipgi prisilėgta upas. Bedarbė atsilepia ant jų. Kada buvo WPA darbų, tai žmonės galėjo šį bei tą nusipirkti. Dabar bedarbiai tik maitinami.

Dabar ir biznieriai suprantą, kad vieši darbai buvo ir jiems naudingi.

Šis pažangesnių biznierių čia turi sauų taverną Džindzelas. Tai mandagus žmogus, daug suprantą apie gyvenimą. Taipgi ir jo žmona, kaip ir žmonos sesuo ir švogeriš, yra mandagus žmonės.

Siomis dienomis Džindzelas įrengė naują barą "Dreamland" ūžeigoj, prie 12th st. ir Herrick ave.

Klapatauskas turi gerą ūžeigą.

1111 Washington ave., o brolis White buėrenė, 1200 No. Main st. Drg. Gruzdas turi valgyklą ant 14th st., prie Washington ave. Ten daugelis bedarbių valgo. Regis, apie 30 jų Gruzdas maitina.

Ką žmonės Mano Apie Vilnių ir Karą?

Racine lietuviai džiaugiasi, kad Sovietų Sąjunga sugrąžino Lietuvai Vilnių. Visur kalba, kad labai gerai, jog Vokietija-Sovietų Sąjunga pasirašė sutartį. Jeigu ne ta sutartis, tai būtų galėjęs kilti karas tarp dviejų didelių valstybių, o tokiam atsitikime būtų ejęs karas ant Lietuvos žemės. Dabar Lietuva ir jos nelaimės išvengė ir dar Vilnių atgavo.

Perėitį savaitę įvyko plačiai garsintos prakalbos apie Vilnių ir karą, buvusioį Džindzeleto sveikatinę, 12th st. ir Herrick ave.

Ji prakalbas, kurias surengė LDS 166 kp. ir LLD 156 kp., su m on ių prisirinko pusėtinai daug. Kalbėjo F. Abekas iš Chicago. Jo prakalbas žmonėm patiko. Manau, kad apie prakalbas kas kitas plačiau parašys, aš tik prisiminiau apie tai.

Beje, apari kitų lietuvių biznierių, turi ūžeigį Mollis, netoli miesto rotušės, ant Washington ave.

Mūsų kolonijoj pažangiam judėjime daug darbuojasi Ch. Kisielius. Taipgi darbuojasi Kryžius, Janušauskas ir kiti. Čia kiek daugiau pasidarbusių butų galima įsteigti LDS jaunimo kuopą, nes yra apšvietę lietuviško jaunimo. —Bedarbis.

CHICAGOS ŽINIOS

Serga Drgė T. Mikėnienė

Chicago Lietuvos Moterų Klubu ir choro narė d. Mikėnienė buvo influencos perlokštą ir jau dvi savaitės kaip serga.

Labai gaila, kad taip ilgai nežinojome apie ligonę.

Drg. T. Mikėnienė yra daršiti ir rupestinga, lankydavosi choro pamokas nuo pat choro susitvėrimo. Todėl prašom kulturiečių atlankyti sergančių draugę.

Šios savaitės linkiu d. Mikėnienę greitai pasveikimo, kad ir vėl galėtų su mumis dalyvauoti. —K. A.

Mrs. Speecher Lankosi Californijoj

Mrs. Nancy Speecher, Franco Speecher žmona, lankosi saulėtoį Los Angelėj, pas savo serę ir švogeri Nelson Meeker. Nancy jau yra ten apie trys savaitės.

Nancy yra gerai žinoma Chicagoj, ji turi Beauty Shop jau apie 16 metų, ant 6308 S. Artesian ave.

Frank Speecher yra atstovas White Eagle Brewing Co., 3735 S. Racine ave., Chicagoj.

Kada geri Allweider alų, tai p. Speecherio pristatytą alų ger. —Kalmynas.

TRAKAI BUS APSKRICIO MIESTAS

TRAKAI — Šiuo tarpu Trakų miestas ir valstėjus yra prijungtas prie Vilniaus apskrities. Vėliau numatoma Trakus pakelti į apskrities miestą, tuo būdu pagerbiant buvusią Lietuvos senovės sostinę.

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį Vilnių

KĄ PASAKOJA ŽMONES ATVYKĘ IŠ VOKIEČIŲ OKUPOUOTOS LENKIJOS

Mano pokalbininkas—20 metų studentas, vieno turtingo Lodzės tekstilės pramoninio susus, 3 dienas prieš vokiečių lenkų karą atvykęs iš Anglijos Lodzėje peryveno karą audrą. Jis tik šio mėnesio 12 d. išsprudo iš Lodzės ir pasiekė Kauną. Jis pasakoja:

Lodzė neperdaug tenkėntėjusi mano karu veiksmų. Vokiečių bombanėdži tapuola Hele-novo sodo bei Oziorkos apeliuikę, kur buvęs lenki stabas. Kai tik Lodzė buvo vokiečių užimta, vietiniai vokiečiai buvę nepaprastai veikūs. Jie ir lyg šiol Lodzėje šeimininkaujį plačiu mastu. Visos žinios, kad lenkam iš Kutno pusės buvę kada nors pavykę atsimti Lodzė iš vokiečių—neteisingos. Bėgančių iš Lodzės likimas buvo labai blogas, nes visi keliai buvę labai smarkiai bombarduojami ir iš civilijų bėglių tarpo buvę daugiau aukų, negu iš karių tarpo.

Dabartinis gyvenimas Lodzėje labai sustingęs. Tiesa, fabrikai buvę paleisti ir baigiamą apdirbti esama žaliava. Tačiau apie šio mėn. 10 d. žaliavos fabrikai beturėję 3 savaitėms, taip, kad lapkričio pradžioje Lodzės fabrikai, neturėdami iš tur gauti natūralių turės sustoti. Mokyklos veikia, tačiau rusiškoms reformoms. Kitados Lodzė turėjo labai daug spaudos organų, tačiau iš jų visų liko vokiškasis "Neue Lodzer Tageszeitung". Viena naujiena—prie to dienraščio leidžiama lenkų kalba l. v. "Gazeta Lodzka". Šis dienraštis yra vokiškojo leidimo vertimas.

Mano pokalbininkas ištraukia kažkokį žalių popierėlį, kuris labai panašus į etiketes, klijuojamoms veislinėse ant vaisių lonkučių, ir sako:

—Štai ir nauji okupacijos valdžios pinigai.

Išžirturi labai smalsiai. Tai žlotas. Tekstas rašytas lenkiškai, tačiau be jokių lenkų herbų ir lautinųjų ženklų. Iš teksto dar matyti, kad lanknotai leidžiami tam tikros dabartinio Lodzės magistrato finansinės komisijos ir tos komisijos pirminku pasirašęs Karl Emdervienas Lodzės fabrikantas, vokie-tis.

Mano pokalbininkui išvažiavus, visi mižiniškieji Lodzės gatvų audinių sandėliai buvę tušti. Tuščios ir visos kitos parduotuvės, nors jos turi būti atdaros.

Labai riesta su maistu. Lenkų visuomenė Lodzėje laikosi labai santurini. Be reikalo neišėina iš butų ir namų. Galima sakyti, kad visa lenkų visuomenė yra lyg užsidariusi savyje.

Lodzėje buvo nuolat gausmamos žinios apie nepaprastai smarkias kautesnes Aukšt. Silezijoje, Karpatuose, apie Krokuvę ir apie Varšuvą su stipriais lenkų partizanų buriaris.

Labai budinga dabartinėms lenkų visuomenės nuotaikoms, kad visi okupacinės valdžios mėginimai sukelti lenkuose tam tikrą priešydišką akciją, nukreiptą jų dėmesį nuo dabartinės būties, nepasisekė ir tai net tarp lenkų antisemitų—endekų.

Varšuvoje mano pokalbininkui teko tik apsidairyti. Lenkijos sostinė yra tiek apgrūnta, jog net sunku ją pažinti. Svarbiausia Varšuvos magistralė—Maršalkovska visa "skylėta". Varšuvoje siaučia įvairios epidemijos ir gyventojų kancionms nėra galo.

Lodzės 250,000 žydų dabartinė padėtis yra nepaprasta. Jiems taikomas specialus statusas. Mano pokalbininkui išvykstant jau buvęs duotas įsakymas visiem žydams išsikraustyti iš svarbiausių gatvių, k. a. Piotrkovska (5 km. ilgio), Aleja 1-go Maja,

Aleja Kosciuszki ir prn. Išikraustantiems uždrausta pasiekti su savimi baldus ir net daliai baltinių ir kitos mantos. Lodzės žydų bendrumėms veikia, tačiau jai duotas uždavinys—kasdien pristatyti po 2,000 žydų juodintoms darbams: priešlėktuvinėms slėptuvėms kasti, karininkų butų grindis bei laiptus plauti, automobiliams valyti ir pan.

Pirmomis dienomis buvo Lodzės žydų—chusidų barzdų "medžioklė".

Be visa ko Lodzės žydams įsakyta laikyti pas save ne daugiau 2,000 žyotų, o visus kitus pinigus įnešti bankan. Gi visoj Lodzėje šiuo metu teveikia vienyviancas bankas — Warszawski Bank Diskontowy. Iš visų Lodzės žydų atimti radio priimtuvai. Žydams teleidžiama tik vienką kartą savaitėje lankyti kino teatrą per specialius žydikiškus seansus.

Kelias nuo Lodzės iki Vilniaus buvęs nuotykingas. Vokiečių pusėje visi geležinkeliai jau įjungti į vokiečių reichišahn. Vokiečių pusėje traukinys eina ligi Malkinės stoties. Ten tekę pės-

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

O KADA LEIS VILNIECIAMS PATIEM RINKTIS VALDININKUS

VILNIUS. — Vyriausybės ligalotinis puskyrė laikinai Vilniaus miesto burmistru Miką Kaminską ir jo padėjėju—buv. Vilniaus burmistro padėjėju Nagurską.

VILNIUS. — Lapkričio 4 d. atvyko į Vilnių Amerikos lyvi, prezidento Hooverio komiteto atstovai Stephens ir Radfernas susipažinti su pabėgėlių iš Lenkijos reikalais Vilniaus mieste ir krašte.

čiam pereiti į Sovietų pusę. Tai dar buvo šio mėn. 14 d., nes šio mėn. 15 d. siena buvo aklinai uždaryta ir niekas nepraleidžiamai nei šen nei ten. Ten geležinkelius dar lydėję lenkų geležinkeliečiai. Važiuota dykai—be bielių. Traukinys labai vėlavęs, tačiau po ilgo kelio Vilnius vistiek pasiektas.

("L. Ž.")

RUSŲ KAIMIEČIŲ MENO KRAUTUVĖ

Tik ką aplaikėme didelį kiekį trejų rusišky Menogy, Sprotų, Arbatos ir Likeringų Saldininių.

Kalėdoms gražių dovanų; skarelių su spurgais, bliuskų ir vaikam suknelių.

Atsilankykite su šeimynomis pamatyti mūsų prekių.

1172 Milwaukee Avenue

(Sale Leonardo Valgyklos)

Phone: Brunswick 9344

ALUS DEL VISŲ ATEINANČIOMS ŠVENTĖMS

Jau Laikas Pasirupinti Kokį Alų Šventėm Pasirinksite

Chemikai kiek kartų analizavo White Eagle's Alų, visuomet parėmė mūsų tvirtinimą, kad "Christmas Brew", "White Eagle Lager", "Chopin Malt", "Alweiden" ir "Chevalier" Alus priklauso prie labai gerai išauginto ir sveikatai parinkto gėrimo. White Eagle Bravoras su apgalvojimu praneša, kad gali jus aprūpinti tokiu gėrimu, ko praityje negalėjo. Galite užsisakyti nu mažiausio iki didžiausio kiekio.

White Eagle's 'Christmas Brew'

Šių dienų skonio žinovai pripažysta, kad šiam gėralui nėra lygus

White Eagle Chopin

Selyklos Alus, Tonikas su Vitaminais B ir D Energijos Budavojimui.

POPULIARISKIAUSIAS ALUS VISOJ CHICAGOJ

Skrynutė Alaus Yra Puiki Dovana Draugams

YARDS 7640

Automatiškai... Greitai... Svariai... Pigiai!

• Pasveikinkit su Kalėdomis ir duokite savo Motinai progą virti su elektra. Greitumas, svarumas su taupys kelias valandas darbo... O maistą elektra išvirs geriau. Valgis bus daug skanesnis ir malonesnis visai šeimynai, delto kad maistas bus išvirtas su jo natūraliu skysčiu.

Elektriniai pečiai yra parduodami elektros daiktų krautuvėse, hardware, rakandų krautuvėse ir Commonwealth Edison Company.

VIRK SU ELEKTRA

WHITE EAGLE BREWING CO.

3755 S. RACINE AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS FRANK P. SPEECHER

Laikie švenčių skubos patarlame pasirūpinti su užsakymais anksli. Nevilkiant... duokite užsakymus išvaiztojiam, tavernam arba per telefoną bravorui.

Yards 7640

Sveikintina Darbininkų Vieninga Kova

Bridgeport, Conn. — Lapkričio 28 d. išėjo streiką apie 200 darbininkų, kurie dirba Metropolitan Body Co. prie Kossuth st. Žymintys yra tas, kad darbininkai turėjo kovą su šia kompanija pereiną birželio mėnesį ir buvo kontraktas pasirašytas ant ačiū metų. Tačiau darbininkai nepaisė. Prasidėjo vis keletas mėnesių, ir jie tą sutartį pradėjo mindžioti savo purvinomis kojomis, reikalaudami darbininkų pagaminti dvigubai produktų ir už mažesnių atlyginių, negu kontrakte pasirašyta.

Brangūs darbininkai, lai luna pavyzdys iš tos kompanijos ir kitoms. Tik jus pažvelkite, kokias gudrias priemones jie mėgina vartoti. Prieš pradėdami lauzyti sutartį, kuri buvo pasirašyta tarp unijos ir kompanijos, visų pirmą kompanija pasiūlijo bosų vietas tiem unijos nariams, kurie yra geriausi veikėjai organizacijoje, kurie buvo pirmieji organizuoti šį lokala. Žinoma, tie draugai priėmė tuos darbus. Na, ir kompanija manė, kad jau dabar šioje dirbtuvėje unija atgyveno savo dienas. Jie manė, kad tie vyrai, gavę bosų vietas, dabar veiks pinai kompanijos naudai, graudami įsikursių unijų. Tačiau apsiriko, nes tie

veikėjai suprato kompanijos planą nemažiau, kaip ir pati kompanija. Kaip tik kompanija pasiryžo lauzyti sutartį, taip greit šie draugai pasakė viršlyms: "Jūs patys bosukit dabar, gi mes esame, kur mus tikroji priiderėti saukia:

Ir pasekoje viso to, 28 dieną lapkričio, 9 val. ryte, išvedė darbininkus streikam.

Darbininkai visi šimtu naušimę organizuoti į CIO (UAW) uniją, Piktietuonia labai tvarkingai. Po 12 vyrų piktietuonia per 11 valandų kasdien, pakaitomis.

Iki šiol dar nei vienas skelas neperejo pikieto linijos ir nei vienas trokas nebuvo išvežtas. Laikykites, draugai. Už jusų amsų iki šiol esate sveikinami.

—M. Arison.

PRISIRENGIA ŽEMES REFORMAI

VILNIUS. — Ž. ukio min. įgaliotinis J. Skaisgiris Vilniuje jau pruošė įsakymą visoms Vilniaus srities savivaldybėms, kad jos surašytų stambesnius ukius, kur, miškus, ir lyk šiol neišparceliuotus dvarus. Šios žinios reikalingos numatomi šį pavasarį žemės reformai.

TUKSTANČIAI KAUNIEČIŲ LANKO VILNIŪ

VILNIUS ĮSPUDŽIŲ ŽIUPSNELIŲ

Tą pačią dieną, tai yra, 28 d. spalio, kada Lietuvos kariuomenė įžygiavo į Vilnių, tukstančiai kauniečiai taip pat užpludo Vilnių.

Kelionė į Vilnių prasideda nuo vid. reik. ministerijos, kur iš p. Alekos reikia gauti leidimą. Tik vykstų tarnybinių reikalais nereikalingi leidimų.

Pereitį šeštadienį Kauno geležinkelio stotyje buvo šventadieniška, pakelta nuotaika. Tą dieną prieš pietus du traukiniai išvyko į Vilnių.

Vienu traukiniu važiuo įvairių ministerijų valdininkai ir tarnautojai, antruoju — policija. Tarnautojai į Vilnių išvyko be šeimynų, tai namiškaai susirinko palydėti jų. Susirinko gėlėmis nešini, nušvitusiai veidais.

Prieš traukiniui išeinant publika, stovinti perone, pradėjo dainuoti patriotines dainas, prietarė išvažiujantieji ir skambėjo geležinkelio stotis nuo dainų, nuo džiaugsmo balsų.

Į Vilnių tą dieną važiuo tokie dideli traukiniai, kad juos tempė po du garvežius.

Prie kiekvieno traukinio buvo prikibanti labai daug ir prekinių vagonų, nes geležinkeliečiai ir policija su savim gabenos inventorių (gyvą ir negyvą) ir įvairius reikmenis.

"Lietukis" pasimūtė į Vilnių didelį traukinį preky: cukraus, miltų, druskos ir kt. valgomų ir kolonijalių daiktų.

Be traukinių, į Vilnių važiuo žmonės autolusais ir lengvomis mašinomis.

Į vakar dienos iškilmes Vilniuje taip pat daugelis žmonių važiuo iš Kauno. Buvo skelbta, kad nuo vakar dienos pradamas reguliarus traukiniais su Vilniū susisiekimas ir daugikas, turėdamas leidimą, pirmuoju traukiniu norėjo į Vilnių nuvažiuoti.

Kadangi traukinys turėjo išeiti 5 val. 45 min., o taip anksti autobusai neina, tai daug kas kėlė 4 val. ryte ir iš A. Panemunės ir kitų tolimesnių vietų skubėjo į gelež. stotį. 5 val. ryto Kauno gelež. stotis buvo užpludusi žmonių pasirengusių vykti į Vilnių. Tačiau publiką greit nusivylimas apėmė: kasininkas atsiskė parduoti bilietus.

Po pusvalandžio pradėjo parduoti bilietus tik tarnybos

reikalais vykstantiems į Vilnių. Didžiausių keleivių kontingentą į Vilnių vakar rytą sudarė studentų ekskursija, apie 600 žmonių. Jie nerimavo, griežė armonika, dainavo.

Pusvalandį palaukus, automobris su "tarnybiniškais" išvyko, o kiti pasiliko laukti. Po pusvalandžio kasininkė pradėjo parduoti bilietus ir buvo pranešta, kad eis dar vienas traukinys.

Apie 7.30 val. antrasis traukinys išėjo Vilniaus link.

Rytas ukanotas, purškia smulkus lietis, per miglą netoli tematyti, bet keleiviai laide prie vagono langų, nori pamatyti kaip atrodė Vilniaus krašto gamta. Artėjant traukiniui prie Lentvario (Lentvariaus) miglos prasisklaidė, poskui ir visai nušvit.

Daugely vietų kalnai ir kalneliai apaugę gžuolačiais, kurių geltoni lapai, kur-nekur žaliomis eglišimis išmarginti, sudaro poetišką gamtovaizdį.

Paneriais traukinio keleiviai atsėgėrė negali.

Pabrėžtina vietos gyventojų nuotaika.

Nuo pat Zaviasų stoties ligi Vilniaus žmonės, pamatę traukinį, sveikina važiuojančius, mojuoja skarelėmis, rankomis.

Vilniuje, atrodo, gyvenimas normalus, nors parduotuvės vakar buvo uždaros, vitrinoms tuščios, bet, gal, kaip šventadieni.

Galvėse judėjimas gana didelis, kur-nekur tebebuvo raudonarmiečių sargybos, bet daugumoj jau lietuvių kariškos sargybos.

Privatųj autobusų ir automob. bilijų labai mažai, tik kariškai ar autosunkvežimiai musų ar raudonarmiečių duzgia.

Buvo matyti, kad vakar raudonarmiečiai iš Vilniaus kraustosi.

Apie 13 val. miesto gatvėms pradėjo važiuoti jų tankai ir autosunkvežiniai.

Zaibuoja ugnis iš akmeninio grindinio, dreba po kojomis žemė, o šaligatvius stovinuoju minios žmonių ir neramiais, nutembusiais žvilgsniais palydi raudonosios armijos mažas tvirtelės, judančias ryžus link... Restoranai, valgyklos, kavinės, etc. veikia. Pirmos rusies restoramo pietūs 3 zlotai, kas litais išvertas išeina 60 centų.

IS LIETUVOS

RINKIMAI TURETŲ BUTI PRAVESTI DEMOKRATISKAL.

Kaunas. — Į dabartinį Lietuvos seimą buvo išrinkti 49 atstovai.

Atskyrus nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą, išėjo iš seimo trys klaipėdiškiai atstovai, tad seime liko 46. Dabar grynus prie Lietuvos Vilniaus kraštui su maždaug 500,000 gyventojų, skaitant po atstovą nuo 50,000, numatoma, kad seimas padidės dešimčia atstovų.

Dabartinio seimo kadencija baigiasi 1941 m. Seimas buvo rinktas 1936 m. Kol Vilniaus kraštas bus visiškai administraciniai sujungtas su visa Lietuva, lai yra kol bus išaiškinta tame krašte esančių asmenų pilietinė ir kt., turės dar praėti kiek laiko, taigi ir rinkimai į seimą Vilniaus krašte dar neįvyks taip greit.

DAUG VERSLININKŲ BĖGA IS KAUNO Į VILNIŪ.

Vilnius. — Čia lankosi labai daug Kauno lietuvių verslininkų. Daugelis jų mums atidaryti Vilniuje savo prekybos juones.

Vilniaus gatvėse parduodama labai daug Kauno dienraščių, kurie iš Kauno atvežami tą pačią dieną per divi-tris valandas nuo laikraščių išėjimo.

Didžioji Kauno spaustuė "Spindulys" artimiausiu laiku persikelia į Vilnių. Taip pat rengiasi persikelti keletas kitų mo-

kavos puodukas apie 17 centų.

Taigi, kol valiutos klausimas susireguliuos, zlotais pirkti gana nebrangu.

Paminėtinu, kad Vilniaus miesto gatvės geriau apšviestos, negu Kauno. ("L. Z.")

JUSŲ SVEIKATAI

Jūsų sveikatai mes turime gerą medaus. Naudokite jį vietoje cukraus ir vaistų. Naudodami medų, jus apsaugosite nuo slogų, pataisyte savo vidurius, sustvirtinsite kraują ir visą savo kūno sistemą. Kreipkitės:

J. BALTUŠIS
3116 S. Halsted Street
Chicago, Illinois

diernių Kauno spaustuvių bei cinkografijų. Sino tarpu Vilniuje nėra nė vienos spaustuės, kurioje būtų galima greitai tempo išleisti didesnį laikraščio skaičių.

Is lietuviškų laikraščių Vil-

niuje kol kas eina tik vienas dienraštis "Vilniaus Balsas", kurio vyr. redaktoriu paskirtas Rapolas Mackevičius. Lenkų pradėjo eiti dienraštis "Kurjer Wilenski" ir greitai laiku žada pradėti eiti "Przeglad Wilenski".

Dulkii valytojas yra tinkamiausia Kalėdinė dovana sievsiem. Galite pirkti ant lengvų išmokėjimų.

Sale of 2 ROYAL VACUUM CLEANERS FOR LESS THAN THE PRICE OF ONE

The greatest value in the Vacuum Cleaners that Royal has ever offered.

A new and improved model of the famous Royal De Luxe, with headlight. Starts to sell for **\$44.95**

The Royal Revolving Brush Hand Cleaner. The best word in efficiency and quality. Starts to sell for **\$16.95**

THIS IS ONLY **\$39.95**

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Rd., Seeley 8760-8732

Phone VICTory 4356.

JOS. A. RIZGEN
LAIKRODELŲJŲ PATAISOMŲ EKSPERTAI
Deimantų ir visokių aukšinių daiktų.

ELGIN LAIKRODELIAI

\$21.50 ir daugiau

3249 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

SPECIALIAI

Nupiginta kainos ant visokių gėrimų del švenčių. Pirmiau negu pirksite, atitekite pas mus ir persitirkite kainą.

GUST'S LIQUOR STORE
2710 West 59th St., Chicago, Illinois
Phone PROspect 6977 G. K. BUDRIS, Sav.

DABAR PIRKITE

Full Fashioned Hosiery
69c ir 79c

Pilnas pasirinkimas visokių drabužių del vyrų, moterų ir vaikų žemomis kainomis.

Geriausias Laikas Prieš Šventes Gausite Geriausią Tavorą Žemomis Kainomis

Vyriški Marškiniai Balti ir Spalvoti
\$1.45

JOSEPH'S DRY GOODS STORE
3344 S. Halsted Street
Savininkas J. PIKELIS

Pagerbimui Onos Remekienės 25 Metų Organizacinio Veikimo

BANKIETAS

Rengia Chicago Lietuvių Darbinikiškos Organizacijos

Šeštadienį, Grudžio 16, 1939

LIETUVIŲ AUDITORIJOJ
3133 S. Halsted Street

Programą Pildys žymūs dainininkai: A. Brazis, M. Schultziene, A. Kenstavičienė, A. Zabukienė, A. Dočkienė, K. Abekienė. Tikimės ir F. Sadausko.

Dainininkams akompanuos pianistė Aldona Sokaitė. Sokiams grieš pagarsėjusi S. Lesčausko orkestra.

A. BRAZIS O. REMEKIENE

Bus paruošta gerdys valgiai ir visi svečiai pavaišinti gėrimais. Pradžią 7.30 val. vakare ir tęsis iki vėlybos nakties. Įžangos tikietas išanksto 50 centų, prie durų 65 centai. Širdingai kviečiame visą lietuvių visuomenę dalyvauti ir pagerbti visą mylimą ir gerbiamą veikėją O. Remekienę.

Sav. J. Balūnas Phone Canal 9527

INTERNATIONAL FUEL OIL CO.
2236 W. 23rd St., Chicago, Ill.

Geriausias Alyva Karū-Pečiam Botleriam Pigiau. Perkant:

150 gal. — 7 1/2c. galionas
100 gal. — 8c. galionas
METER SERVICE

Phone VICTory 2679

Mr. ir Mrs. Mike Taratis

New Century Tavern

3149 S. Halsted Street
Chicago, Illinois

Kur Joli, Gediminas?
Pas Mike Taratį Bridgeportan.

RESTAURANT AUDITORIUM
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI IR AMERIKONIEŠI VALGAI SU GERIAUSIU EKONIU

P. Balūnas ir M. Kovarski, Sav.

PIRKITE KALĖDOMS DOVANAS PAS MARTINKŲ

Čia Rasite Gerą Pasirinkimą Už Prieinamas Kainas

Kaip tai: džeketu (jackets), švederių, skrybėlių.

Didžiausias pasirinkimas balto broadcloth viršutinių marškinių geriausių išdirbusių; Wilson Brothers ir Arrow Komp. Gražiausių ir geriausių kaklaraiščių ir šalikų. Skurinių ir megstinių pirštinių, diržų, petnešų, kojinių. Viršutinių vilnonių kelninių ir įvairių kitų vyrams reikalingų ir mėgiamų drapanų ir papuošalų. Pirkite dabar. Nelaukite paskutinių dienų.

MARTINKAUS VYRIŠKŲ RUBŲ KRAUTUVĖ
3358 S. Halsted St., Chicago, Ill. Phone Yards 1066

RADIO LIETUVIŲ RYTO

CHICAGO STOTYS

WFO	WMAQ	WBBM	WGN	WCFL	WLS	WDR	WAB	WGS	WFB
610	670	770	720	870	970	1070	1170	1270	1370
1470	1570	1670	1770	1870	1970	2070	2170	2270	2370

N E D Ē L I O J E

- Gruodžio 9, 1939**
- 8:00—WBBM News.
 - 9:00—WAAF. Carnival of Comics.
 - 9:00—WGN. Morning Concert.
 - 10:00—WBBM. News.
 - 10:00—WCFL. Saitliuoro Programas.
 - 10:15—WCFL. Sunday Swing.
 - 10:30—WBBM. "Yugoslav Dances."
 - WMAQ. Music and Youth.
 - WGN. Sunday Morning Mat.
 - WLS. The Southernaires.
 - WIND. Major Bowes' Hour.
 - 11:00—WGES. Peoples Program.
 - 11:30—WBBM. Man on the Street.
 - WAAF. Hit of the Show.

POPIET

- 12:00—WBBM. Hillbilly Music.
- WAAF. Musical Hour.
- WCFL. News Flashes.
- WGN. Hit Times.
- WGN. Don Arnes and Och.
- 12:15—WCFL. Fashions on Parade.
- WGN. Radio Warblers.
- 12:30—WBBM. Little Froye talk.
- WMAQ. From Hollywood.
- WGN. Alice Blue, pianist.
- WJJD. Current News.
- WBBM. Rhythm at Noon.
- 1:00—WBBM. Great Plays.
- WBBM. Norman Clouser's Orch.
- WCFL. Spotlight Program.
- WGN. Musical Memories.
- WAAF. "Yugoslav Dances."
- 1:30—WCFL. Cameo Theatre.
- 2:00—WGES. Mirror of Events.
- WBBM. Norman Clouser's Orch.
- WBBM. Symphony Orch.
- WGN. Meditation and Melody.
- WBBM. Jewish Drama Guild.
- WMAQ. Dramatications.
- 3:00—WBBM. National Vespers.
- WAAF. Live Exchange.
- WGN. Nobody's Children.
- 4:00—WBBM. Vagabonds Quartet.
- WAAF. Legends of Illinois.
- WMAQ. Blue Barron's Orch.
- WJJD. Supperette Frolic.
- WBBM. Hobby Lobby.
- 4:30—WMAQ. Spelling Bee.
- WBBM. Metropolitan Audition.
- WBBM. Ben Bernie.
- 5:00—WBBM. "Silent Theatre".
- WCFL. Polish Program.
- WBBM. Amateur Hour.
- WBBM. "The American".
- 5:15—WIND. Judge Gutknecht.
- 5:30—WBBM. Group Club.
- WBBM. Scripture Hour.
- WIND. Zingo Game.
- WBBM. Gateway to Hollywood.
- WGN. Calling All Cars.
- WCFL. Radio Programs.

Advance Furniture Kompanijos Kalėdiniai Pasiūlymai

Šios dienos skelbime matysite Advance Furniture Co. labai įdomių pasiūlymų prieš Kalėdas, didelių pasirinkimų aukštos rūšies rakandų gana žema kaina; laipiai visokių vertingų mažo žid. vaikų.

Tad nepamirškite užėiti, pamatyti ir persitikrinti kainų skirtumą. Adresas yra: 2536 W. 63rd st., Chicago, Ill. —K.

Pranešimai Iš Kitur

ROCKFORD, ILL.
ALDLD 700 kuopos moters rengia šatunų chop rų vakarėnė, sekmdienį, gruodžio 10 d., durys atidarys 3 val. popiet, vakarėnė prasidės 5 valanda popiet. S. M. ir S. P. svetainė, 1019 3rd Ave., Rockford, Ill. Gried gera muzika šokiams. Bus žaliu ir dovany. Visas kvietimas atla- (8-9) lankyti.

KOMITETAS.

SPRINGFIELD, ILL.
Gruodžio 14 d., 7:30 val. vakaro, pas drg. K. Lagunas įvyks ALDLD 7-toje kv. susirinkimas. Bus rinkimas valdybos atnaujinimui. Visi draugai ir draugės malonėkite būti susirinkime, nes turime dar ir kitų reikalių apkalbėti. Sekr. S. Rusaitis. (6-7-8-9)

KENOSHA, WIS.
ALDLD Atbuto Apskričio Metinė Konferencija įvyks nedėlio, Dec. 15-1939, Italian American Home ant 52nd St., tarp 22 ir 23 Ave. Pradžio 10 valanda ryto punktualiai. Pradžia bus visu Wisconsin ALDLD kuopų delegatų atsilankyti nusikurti laiku punktualiai. (7-8-9) Apskr. Fin. Sekretorius.

KALĖDŲ DOVANOS

Pirkite už Mažiau Pinigų
ADVANCE LIETUVIŲ KRAUTUVĖJ
DIDŽIULĖJ

Del tamstų patogumo krautuvė yra atvira kas vakarą ir nedėlio nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. — Mažas rankiniginis rezervuos bile daiktą del Kalėdų pristatymo.

Gražus, standart padarymo
1940 metų midget radios
parsiduoda nuo
\$7.50

1940 metų dideli Console
Radios nuo
\$29.50

Puikūs Lounging kėdėlai
platus pasirinkimas nuo
\$14.50

Naujos Mados Parlor
Setai, nuo
\$39.50

Duokite šią dėskutę,
tai praktiškausia dova-
na del mokinių ir kitų,
pasirinkimas nuo
\$9.95

Pinnas, geriausia dova-
na, kokią galite suteikti
del jaunųjų. Geri, gra-
žiai atrodingai, vartoti
piamui po
\$28.00

Riešuto medžio, kombi-
nacijos kavos, šlaunikai,
tinka visuos namuose, po
\$5.95

Šis gražus, aukštos rūšies
gėsinis pečius bus neuz-
mirštanti dovana šeimini-
kei, sumažinta kaina
\$44.50

Del jaunų ir visų moterų
yra naudinga turėti gražų Cedar
medžio dėžę, pasirinkimas nuo
\$10.95

Kaurų šlavikas nepaprastai
brangi dovana už negirdėtai
pigų kainą, verti \$3.50,
parsiduoda tik po
\$1.95

Gražių mažų kaurų
(gružių) reikalinga visuo-
se kambariuose,
pasirinkimas nuo
\$1.95

Mažieji džiaugsis per
daug metų su šiuo gra-
setuku, galite nupirkti
tik už
\$3.95

Visuose namuose ir visiem
reikia šio gražaus smoking
staud su tacia, kaip parodyta,
vertis \$2.00, už
\$1.19

Naujos mados Hassocks, puiki
sėdynė tinka visur,
speciali kaina nuo
79c.

Elly elies kitų naudingiausių dovanų už specialia nudažintas kainas siūloma įdomų didžiulius kalėdininius išpardavimus. Įprokioti mažą dalelę, o dalykas bus rezervuotas del pristatymo kalėdoms. Del Tamstų patogumo Krautuvė atvira kas vakarą ir nedėlio nuo 10 val. ryto iki 4 val. valandos popiet.

ADVANCE FURNITURE CO. INC.
2536-40 West 63rd Street
Prie Maplewood Avenue

Vedėjai-Pardavėjai: J. Kalėdinskas, A. Lukas, J. Mikšius ir kt.
Maloniai tamstos patarnaus.

Platus pasirinkimas gražių naujos mados lėčėm, puikių už specialų kainą nuo **\$4.95**

Gruodžio 9, 1939

- 8:45—WGES. Sophie Bartkus.
- 9:00—WCFL. Double in Stars.
- 10:00—WBBM. Saitliuoro Programas.
- 10:30—WGN. U.S. Army Band.
- WCFL. Youth Program
- 11:00—WMAQ. School of Music.

POPIET

- 12:00—WAAF. The Symphonic Hour.
- WBBM. Voice of a City.
- WGN. Current News.
- WGN. Radio's Voice.
- WCFL. Matinee in Rhythm.
- WIND. Bob Achen, songs.
- WLS. Grace Wilson.
- WCFL. Three Quarter Time.
- WBBM. The Voice of a City.
- 1:00—WAAF. Hoosier Philosopher.
- WLS. Home Talent Program.
- WBBM. News for Missus.
- WGN. Ralph Ginsburgh's Or.
- 1:15—WAAF. "Seven Uppers".
- WBBM. Kickoff Times.
- 1:30—WCBD. Civic Program.
- WLS. Prairie Ramblers.
- WBBM. University Women's Chorus.
- WCFL. Music Styled for You.
- WBBM. Concert Melodist.
- WAAF. Advent of the Marines.
- WLS. Merry-Go-Round.
- WGN. Frisco's Orch.
- 2:30—WHFC. Popular Tunes.
- WAAF. Adventures of Marines.
- WBBM. Children's Program.
- WJJD. Fred Beck, organist.
- 3:00—WBBM. Polish Matinee.
- WGN. Songs, Sweethearts Spjog.
- WIND. Sports Edition.
- WJJD. Matinee Moderne.
- WCFL. Wheaton College.
- 3:30—WGES. Radio Debut.
- WIND. Race Results.
- WJJD. Supperette Frolic.
- 4:00—WGES. Creation Hour.
- WBBM. To Be Announced.
- 4:30—WBBM. "Sports Quiz".
- WGN. Tommy Tucker's Orch.
- 5:00—WBBM. Hillbilly Music.
- WMAQ. Kindergarten.
- WGES. Songs of Ukraina.
- WCFL. News Flashes.
- WIND. Hyde Park.
- WGN. The Buckeye Four.
- 5:15—WIND. Nan Wynn, Songs.
- WCFL. Union Label.
- 5:30—WCBD. "Musical
- WCFL. Community Fund Day.
- WGN. Hoagland's Orch.
- WIND. Sunset Serenade.
- 5:45—WCBD. Amer. Legion.
- WCFL. The Hit Review.
- WGN. Current News.
- WMAQ. Southwestern Seren.

VAKARE

- 6:00—WGES. Folk Songs.
- WGN. Ginsbergh's Orch.
- WCFL. Race Results.
- WCBD. News of the Day.
- WBBM. News.
- WMAQ. Football Scores.
- 6:15—WMAQ. Organ Music.
- WGN. Sports Review.
- WCFL. Dad's Family.
- 6:30—WMAQ. Uncle Jim's Qt. Bee.
- WLS. News Reports.
- WBBM. Sky Blazers.
- WGN. News.
- 6:45—WHFC. Cokų Programas.
- WCFL. Sports Review.
- WGN. Inside of Sports.
- WLS. To Be Announced.
- 7:00—WMAQ. Arch Aboler's Plays.
- WBBM. Gangbusters.
- WIND. Green Valley Line.
- WGN. Name Three.
- WLS. Barn Dance.
- WCFL. Green Hornet.
- WGES. Theatre of the Air.
- 7:30—WMAQ. "Stop Me".
- WLS. Youth or Age.
- WBBM. Wayne King's Orch.
- WIND. The Aristocrats.
- WGN. Hawaii.
- 7:45—WCFL. Where to Go.
- 8:00—WGN. Griff Williams' Orch.
- WCFL. Art for Your Sake.
- WBBM. Your Hit Parade.
- WLS. National Barn Dance.
- WMAQ. Art Kessel's Orch.
- 8:30—WMAQ. Death Valley Days.
- WGN. News.
- WCFL. Ledor Flashes.
- WIND. Tiny Hill's Orch.
- 8:45—WBBM. Sat. Nite Serenade.
- WGN. Phil Levantis Orch.
- WCFL. News Flashes.
- 9:00—WMAQ. Camel Caravan.
- WCFL. Symphony Orch.
- WIND. Current News.
- WBBM. Slovak Revue.
- WGN. Heidelberg Orch.
- WLS. Barnyard Jamboore.
- 9:15—WBBM. Henri's Gendron's Or.
- WHFC. Margie's Programas.
- WIND. Columbia's Gay Ninets.
- 9:30—WMAQ. What's My Name?
- WBBM. Red Cross Call.
- WLS. Barn Dance Frolic.
- WGN. Boyd Raeburn's Orch.
- 9:45—WGN. Joe Sanders Orch.
- WMAQ. Hay Hebeek's Orch.
- WBBM. American's at Work.
- 10:15—WBBM. Public Affairs.
- WGN. Phil Levantis Orch.
- 10:30—WCFL. Music Lovers Program.
- WBBM. Tommy Reynolds.
- WHFC. Simplicity Prog.
- WBBM. Master Works on Air.
- WMAQ. Lou Brezee's Orch.
- WGN. Dick Jurgens's Orch.
- 11:00—WBBM. Mitchell Ayres Orch.
- WMAQ. Nestlé Families.
- WBBM. Driv.
- WBBM. National Barn Dance.
- WGN. Late News.
- 11:30—WIND. Current News.
- WCFL. Heesberger's Orch.
- WGN. Tommy Durscy's Orch.
- WBBM. Bob Chester's Orch.
- 12:00—WIND. The Nite Watch.
- WBBM. European War News.
- WIND. The Nite Watch.
- WBBM. Charlie Agnew's Orch.
- WMAQ. Jimmy Kirby's Orch.

LIETUVISKI RADIO PROGRAMAI

"Progress" Krautuvė Ruošia Gražų ir Įdomų Radio Programą

Progress Furniture Kompanijos vedėdai sako, kad "žmogaus gyvenimas neturi būti nuoboda, bet išplodytas visokiomis linksmybomis ir įdomybomis, ir kaip tik del to yra leidiama radio programai per šią įstaigą. Tokie radio programai ryškiai kas nedėdienį, 11-12 valanda prieš piet is stoties W.G.E.S. Taip ir rytoj, nedėdienį, grėsėtie šį naktinį programą, kurio turinys bus turtingas, gražus ir įdomus. Žymūs dainininkai padidinos daug gražių daininčių. Dramai "Gyvenimo Bangos" darosi labai įdomi, o prie to naudingi patarimai, įdomūs pranešimai bei smulkios naujienės daug gražaus pasiskausimo. Lygiai radio klausytojams bus žingeidi ir svarbūs girdėti apie kalėdinį pirkinį. Šios šarūnos bus paruoštos is Progress Krautuvės, kuri darosi esdai nepaprastai gerai prisirgusiu visuomenę pagosti sukuriantis linksmas šias dovanas mažiausiomis kainomis. Malonėkite nepamiršti pasiskausyti.

Cook County

DIDŽIAUSIAS IŠPARDAVIMAS I 20 METU
350 Pukiausių Chicagoje Atimty Automobilių
PARDAVIMAI — PRAKTIŠKAI JUSŲ PACIŲ KAINA

Išsirinkite savąjį karą is didžiausio, puikiausio šiam krašte automobilii pasirinkimo ir sutaisykite šimtes doleris.

Čia rasite karą, kokią norite tokia kaina, kokią išrašėte modelii. Nors ir 1,900 mylių nuo Chicago gyvenamūse, jus apsimoka dalyvauti šiam didžiuliam išpardavimui. Niekur kita pasaulyje jus nerastite tokių šmų kainų.

Kiekvienas karas patikrintas ir garantuotas, kad duotų jums ilgų metų patarnavimą ir patenkintimą.

- 20—DODGES 1939, 1938, 1937 ir 1936 kaip nauji, kaskurje su radio pigiai tik už **\$235**
- 35—BUICKS 1939, 1938, 1937 ir 1936 kiekvienas parsiduoda pigiai tik už **\$265**
- 10—PONTIACS 1939 iki 1936: ist gerai padėtyj ir paridomste tik už **\$235**
- 10—CHRYSLERS 1938, 1937 ir 1936, garantuotas, kaip nauji už **\$245**
- 24—OLDSMOBILES 1939, 1938 ir 1937 kaip nauji kaip naujas sidabrinis doleris tik už **\$255**
- 8—MUDSONS nuo 1939 iki 1935 kiekvienas garantuo- tos tos tik už **\$195**
- 10—PACKARDS nuo 1939 iki 1936. Visi garantuoti, kaip nauji tik už **\$295**
- 15—STUDEBAKER nuo 1939 iki 1936 modeliai visi 6 cilin- deris kaip nauji tik už **\$195**
- 10—LA SALLES nuo 1938 iki 1936 ypatingai puikus karai už **\$295**
- 12—PLYMOUTH 1939, 1938 ir 1937 ir 1936 vos vartoti, pilnai garantuoti, tik už **\$225**
- 18—CHEVROLETS nuo 1939 iki 1936. Visi modeliai, kaip nauji tik už **\$225**
- 20—FORDS 1939, 1938, 1937 ir 1936 visi naujų karų lygse, pigiai tik už **\$195**

Taipgt turime virš 150 senesnių karų is visų gambyj ir modelii nuo 1935 iki 1932—visi garantuoti tik už \$45.

ATMINKITE, KAD KIEKVIENAS KARAS YRA PILNAI GARAN- TUOTAS IR DUOS JUMS METŲ PATARNAVIMĄ

Viskas, ko mes prašome, tai pirmo metu pirkite, aplankykite mūsų parodos kambari ir patyinkite mūsų kainas. Mes pažadam jums stipriau. Jums nerūkia ir pinigų, mes imsimė Jūs karus kaip įdomėmia, o ikusis del jų galite išmėkėti kaip patogia.

Įspėjame ir automobilių detytus, kad nepažeistis progos aplankyti mūsų parodos kambario, jei nori geriausia Chicagoje pirkinio.

Atidara kasdien tik 10 v. v. ir visą dieną šėkmadienį

Cook County Finance Co.

1340 West 63rd Street. (Prie Loomis)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicago ir Cieros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dienų ir Naktį

Albert V. Petkus
4704 S. Western Ave.
TEL. LAFAYETTE 8824

Anthony B. Petkus
1410 S. 49th Ct., Ciero
TEL. CIERO 2100
6834 S. Western Avenue
Tel. Greeshill 0142

S. P. MAŽEIKA
3319 S. Lituanica Ave.
TEL. YARDS 1138 ir 1139

Antanas M. Phillips
3307 Lituanica Ave.
TEL. YARDS 4908

LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd Place
Tel. Canal 2515 ir 2516
Skjrius: 42 E. 108th St.
Tel. Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS
3354 S. Halsted Street
TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 W. 46th St.
YARDS 0781
0782

J. LIULEVICIUS
4348 S. California Ave.
TEL. LAFAYETTE 3572

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE—Dienų ir Naktį
VISI TELEFONAI YARDS 1741-1742
4605-07 S. Hermitage Ave.—4447 S. Fairfield Ave.
Tel. Lafayette 0727

DYKAI kopyčios visose Chicago dalyse

Klausykite mūsų radio programus Antradienį ir Šėtdėdienio rytai 10:00 Val. Ryj, is WHIP stoties (148-K) su Povilu Saitliuoro

